Совет Ўзбекистони 1979 октябрь-декабрь

1979 X–XII

1.000.000 тонна тайёр!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 226 (17.508). • 2 октябрь 1979 йил, сешанба • Баҳоси 2 тийин.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети давлатга пахта сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1979 йил сентябрь ойининг учинчи ўн кунлигидаги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларда қолдирилди:

— **Қашқадарё областида** (область партия комитетининг секретари Р. Ғ. Ғойибов, область ижроия комитетининг раиси Б. Элбоев, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Т. Т. Жабборов, «Заготхлопкопром» область бирлашмасининг бошлиғи С. М. Муродов, «Сельхозтехника» область бирлашмасининг раиси Н. И. Миллаев, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи М. Рўзиев, область комсомол комитетининг секретари А. Аҳмедов). Бу область пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 33,65 процент, шу жумладан машина терими планини 12,5 процент бажарган ва ўн кунликда ўрта толали пахта навларини тайёрлашни 22,15 процент кўпайтиришни таъминлаган;

— Қашқадарё областининг **Ғузор районида** (район партия комитетининг секретари Б. Д. Муродов, район ижроия комитетининг раиси Ғ. М. Сайдалиев, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Ю. Пўлатов, «Райсельхозтехника» бошқарувчиси М. И. Дейлис, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи И. Ражабов, район комсомол комитетининг секретари Р. Холманова). Бу район пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 45,46 процент, шу жумладан машина терими планини 11,69 процент бажарган, ўн кунликда пахта тайёрлашни 23,33 процент кўпайтиришни таъминлаган;

— Қашқадарё областининг **қўриқ Баҳористон районида** (район партия комитетининг секретари Я. А. Илиади, район ижроия комитетининг раиси А. Т. Орзиқулов, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи С. Иззетов, «Райсельхозтехника» бошқарувчиси С. Османов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи Б. Маҳмудов, район комсомол комитетининг секретари О. Ғуломов). Бу район пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 64,21 процент, шу жумладан машина терими планини 60,68 процент бажарган, ўн кунликда пахта тайёрлашни 44,09 процент кўпайтиришни таъминлаган;

(Давоми иккинчи бетда).

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советида

ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИДА ПЕНСИОНЕРЛАР ИШИНИ МОДДИЙ РАҒБАТЛАНТИРИШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қабул қилган қарорда айтиладики, корхоналар ва ташкилотларда меҳнат шароитларини яхшилаш, шунингдек пенсионерлар ишини моддий рағбатлантириш борасида кейинги йилларда кўрилган чоралар халқ хўжалигида пенсионерлар меҳнатидан фойдаланишни кенгайтиришга ёрдам берди. Шу билан бирга меҳнат ветеранларининг иши катта социал-иқтисодий аҳамиятга эга бўлганлигига, улар ёш ишчиларни энг яхши меҳнат анъаналарида тарбиялашга ижобий таъсир кўрсатаётганликларига қарамай, пенсионерлар жамоат ишлаб чиқаришида янада кенгроқ қатнашувлари учун зарур шарт-шароитлар яратилмаган жойлар ҳам бор.

Халқ хўжалигида пенсионерлар меҳнатидан янада кенгроқ кўламда фойдаланиш мақсадларида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари, СССР министрликлари, давлат комитетлари ва идоралари зиммасига пенсионерларни халқ хўжалигида ишлашга, жумладан, тўлиқ бўлмаган иш вақти шароитларида, айниқса, ишлаб чиқариш доирасида, шунингдек савдо-сотиқ корхоналари ва бошқа корхоналарда ҳамда аҳолига хизмат кўрсатиш ташкилотларида ишлашга янада кенгроқ кўламда жалб этиш борасида қўшимча чоралар кўриш вазифасини юклади.

Пенсия ёшига етгандан сўнг ишлаганлик учун пенсияга устама пул жорий этилди. Устама пул пенсия ёшига етгандан сўнгги ҳар иш йили учун ойига 10 сўм миқдорида белгиланди. Устама пулнинг жами миқдори ойига 40 сўмдан, устама пул билан пенсиянинг миқдори эса ойига 150 сўмдан ошиб кетмаслиги керак. Устама пул пенсионерлар ишни тўхтатганларидан сўнг тўланади. Ишлаётган пенсионерларга иш чоғида пенсия олиш, пенсия олмай ишни давом эттирган ҳолда пенсияни устама пул ҳисобига орттириш ҳуқуқини олишдан бирини танлаб олиш имконияти берилади.

Ушбу масала юзасидан СССР Олий Совети Президиумининг тегишли фармони чиқарилди.

Иш жойидан қатъи назар ишчи сифатида (кичик хизмат ходими сифатида) ва мастер сифатида ишлаётган пенсионерларга, шунингдек давлат қишлоқ хўжалиги корхоналаридаги деҳқончилик ва чорвачилик бригадирлари бўлиб ишлаётган пенсионерларга пенсияга устама пул қўшиб олиш ҳуқуқи берилди.

Иш чоғида тайинланган кексалик пенсиясининг 50—75 ва 100 процентини олиш ҳуқуқига эга бўлган ходимлар категорияларининг рўйхати тасдиқланди. Бу пул иш ҳақи билан бирга 300 сўмдан ошмаслиги керак, айрим ходимлар учун иш ҳақидан қатъи назар тўла миқдорда бўлади. Айрим ходимлар категориясига илгари ҳам шу имтиёзлардан фойдаланиб келган ҳамма ходимлар, шунингдек ишлаётган пенсионерлар янги категориялари: бухгалтерияда, контроль ревизия ишида банд бўлган ходимлар ва бошқа баъзи категориялар киритилди. Бундан ташқари, янада имтиёзли шартлар билан пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлмаган ва пенсияси иш ҳақи билан 150 сўмдан ошмайдиган хизматчиларга пенсия олиш ҳуқуқи берилди.

Кексалик пенсиясига ўтган ва ишлаётган Ватан урушининг инвалидларига иш жойидан қатъи назар тайинланган пенсиянинг 100 процентини тўлаш кўзда тутилган. Бунда пенсия билан иш ҳақи қўшилиб, ойига 300 сўмдан ортмаслиги керак. Ҳарбий хизматчи бўлган кишилардан иборат бошқа пенсионерларни ишни давом эттиришга моддий рағбатлантириш оширилди.

Тўла бўлмаган иш вақти шароитларида ишлайдиган пенсионерлар тўла иш кунида (иш ҳафтаси) банд бўлган ишчилар ва хизматчилар билан бирдай асосда имтиёзлар ва афзалликлардан фойдаланадилар. Моддий ишлаб чиқариш ва аҳолига хизмат кўрсатиш доирасидаги корхоналар ва ташкилотларнинг раҳбарларига касаба союз комитетлари билан келишиб олган ҳолда кексалик пенсиясига чиққан кишиларнинг истакларига кўра иш ҳақини сақламаган ҳолда икки ойгача борадиган отпуска бериш рухсат этилди.

Бу тадбирлар 1980 йилнинг 1 январидан жорий этилади.

Л. И. БРЕЖНЕВ

СОЦИАЛИСТИК ИНТЕРНАЦИОНАЛНИНГ ҚУРОЛСИЗЛАНИШ ПРОБЛЕМАЛАРИ БИЛАН ШУҒУЛЛАНУВЧИ ГРУППАСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Социалистик Интернационалнинг қуролсизланиш проблемалари билан шуғулланувчи группасини 1 октябрь куни қабул қилди.

Бўлиб ўтган суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев қатнашди.

Суҳбатда Социалистик Интернационал группасининг аъзолари: К. Сорса (Финляндия социал-демократик партиясининг раиси — группа раиси); Б. Карлссон (Социалистик Интернационалнинг Бош секретари); В. Хаккер (Австрия Социалистик партияси правлениесининг халқаро масалалар билан шуғулланувчи секретари — группанинг секретари); Л. Жоспэн (Франция Социалистик партиясининг халқаро масалалар билан шуғулланувчи секретари); А. Павельчик (ГФР бундестагининг қуролсизланиш ва қурол-яроғ устидан контроль масалалари билан шуғулланувчи кичик комитетининг раиси); М. Ван дер Стул (Нидерландия Меҳнат партияси раҳбарлигининг аъзоси); Х. Тиам (Сенегал Социалистик партиясининг халқаро масалалар билан шуғулланувчи секретари, Сенегал Миллат мажлиси ташқи сиёсий комитетининг раиси); Х. М. Буэно (Испания Социалистик ишчи партияси раҳбарлигининг аъзоси); Э. Техера Парис (Венесуэла Демократик ҳаракат партиясининг халқаро масалалар билан шуғулланувчи секретари) қатнашдилар.

Учрашув чоғида Л. И. Брежнев КПСС барча мамлакатларнинг меҳнаткашлари учун асосий, ҳаётий муҳим масала деб ҳамиша ҳисоблаб келган қуролсизланиш масаласига Социалистик Интернационал ўз эътиборини кучайтираётганлигини айтиб, КПСС раҳбарлари бу проблемаларга принципиал ёндашаётганликларини муфассал баён қилди. У 70-йилларда кескинликни сезиларли равишда юмшатишга эришиш, «совуқ уруш» тарафдорларини четга суриб қўйиш мумкин бўлганлигини таъкидлади. Хельсинкида имзоланган Якунловчи акт — тинч-тотув яшаш қоидалари қонуни бўлиб, унинг аҳамияти Европа доирасидан ташқарига чиқади. Қуролланиш пойгасини чеклаш борасида бир қанча муҳим қадамлар қўйишга замин яратилди, бунда даставвал гап СҚЧ-1 ва СҚЧ-2 тўғрисида бораётир. Биринчи битим муваққат ва чекланган тарзда бўлди. СҚЧ-2 шартномаси эса олға қўйилган қадам бўлди. Л. И. Брежнев бу шартнома стратегик қурол-яроғларни миқдор ва сифат жиҳатларидангина чеклаб қолмай, мана шу йўлдан олға бориш истиқболларини ҳам очиб бериши мумкинлиги жиҳатидан ҳам янада муҳимдир, деб таъкидлади.

Шу билан бирга, Л. И. Брежнев кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш душманлари ўз қуролларини ташламаганликларига ва агар уларга зарба берилмаса, нимаики фойдали иш қилинган бўлса, шуларнинг ҳаммасини йўққа чиқариб юбориши мумкинлигига эътиборни жалб қилди. Партиямиз ташқи сиёсий йўлининг негизи кескинликни юмшатишдан, қуролсизланиш ишини олға жилдириш, тинч халқаро ҳамкорликни кенгайтириш ва чуқурлаштиришдан иборатдир. Социал демократия ҳам қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун кўп ишлар қила олади, деб таъкидлади КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари.

Уруш йўлларидан ўтган киши унинг сабоқларини унутолмайди, — деди Л. И. Брежнев. — Ёш авлод фақат тинчлик, ҳамкорлик, ҳамжиҳатлик йўлларинигина билмоғи учун ҳамма ишларни қилиш керак. Лекин ялпи қирғин қуроли кун сайин такомиллаштириляпти. Бу қуролнинг дунё бўйлаб ёйилиб бориши реал хавф-хатар бўлиб қолди. Бирон киши бундай қуролни ишга солгудек бўлса, у бутун инсониятнинг фалокати бўлади. Шунинг учун ҳам хатар солаётган хавфни халқлар билиб олишлари керак. Мана шу билиб олишга ёрдам бериш коммунистлар ва социал-демократларнинг бурчи, бутун дунёдаги ишчилар ҳаракатининг бурчидир, деб таъкидлади Л. И. Брежнев.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари империалистик пропаганданинг «совет хавфи» деб аталмиш хавф тўғрисидаги сафсатасига тўхталиб, бу ўтакетган ёлғон гап қуролланиш пойгасининг ташаббускорларига, шу жумладан Ғарбий Европани СССРга қарши қаратилган Америка қуролининг старт майдонига айлантириш режаларини ўтказаётган кишиларга керакдир, деди. Бу кучлар ўт билан ўйнашмоқдалар.

Совет Иттифоқи ҳеч кимга таҳдид қилаётгани йўқ, ҳеч кимга ҳужум қилмоқчи эмас ва ҳужум қилмайди ҳам, деди Л. И. Брежнев. Совет Иттифоқининг раҳбарларидан тортиб ҳар бир ишчи ва деҳқонигача сидқидилдан мустаҳкам тинчликка интилиб, Совет Иттифоқи ўз мудофаасини таъминлар экан, ўзининг ва иттифоқчиларининг хавфсизлигини таъминлаш учун мутлақ зарур бўлганидан ортиқ ҳеч нарса қилмаяпти. Совет Иттифоқи қурол-яроғларнинг, ҳам Варшава Шартномасининг, ҳам НАТОнинг қуролли кучлари қисқартирилишини астойдил таклиф этмоқда. Биз шу масалалар юзасидан неча ўнлаб таклифлар киритдик. Афсуски, деб таъкидлади Л. И. Брежнев, Ғарбдаги партнерларимиз қуролсизланиш тўғрисида реал аҳдлашувлардан ўзларини четга олиш учун ҳар хил баҳоналарни излаб топмоқдалар. Шуни айтиш кераки, қуролланиш пойгаси давом этаётганлигининг бирдан-бир сабаби ҳам мана шунда.

Л. И. Брежнев қуролсизланиш тўғрисидаги гаплардан конкрет ишга ўтишга даъват этди. Биз, деди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, реал қуролсизланишга омиллар яратиш иштиёқида айни шу йўналишда ҳаракат қилиш ниятидамиз. Ишонч ва ҳамжиҳатлик иқлимини яратиш қуролсизланиш ишидаги тараққиёт учун ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир.

КПСС, деб таъкидлади пировардида Л. И. Брежнев, бундан буён ҳам социалистлар ва социал демократлар билан амалий алоқалар ўрнатиш, бошқа ҳамма демократик, тинчликсевар кучлар билан конструктив мулоқатда бўлиш учун ҳаракат қилаверади.

Биз мана шу жиҳатдан эришилган ишларни қадрлаймиз, бундай муносабатларни бундан буён ҳам ривожлантириб боришга тайёрмиз. Энг муҳими шуки, бизда халқларнинг тақдири учун ҳаётий муҳим муштарак вазифалар бор.

(Давоми иккинчи бетда).

Суратда: суҳбат пайти.

ТАСС—ЎзТАГ телефотоси.

РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

Греция Республикасининг Бош министри К. Караманлис Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан 1 октябрь куни Москвага келди.

Греция ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида самолёт зинапояси олдида К. Караманлисни СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР маданият министри П. Н. Демичев ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

ТОШКЕНТДА НАШР ЭТИЛДИ

«Ўзбекистон» нашриёти КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Ленин йўлидан» асарлари еттинчи томини ўзбек тилида босмадан чиқарди.

1978 йил январидан 1979 йилнинг мартигача бўлган давр ичида сўзланган нутқлар ва бошқа материаллар томдан ўрин олган. Том «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» хотиралари билан очилади.

Бу том сиёсий адабиёт нашриёти чоп этган нашрдан таржима қилинган.

(ЎзТАГ).

СОВЕТ—ҲИНДИСТОН СИМПОЗИУМИ

1 октябрь куни Тошкентда «Илмий-техникавий билимларни тарқатиш ва мустақил миллий тараққиёт» мавзуида Совет—Ҳиндистон симпозиуми очилди. Симпозиум чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзининг, Совет—Ҳиндистон дўстлиги жамияти ва Ҳиндистон—Совет маданий жамияти ҳамкорлиги планига мувофиқ ўтказилмоқда.

Симпозиумда таниқли совет ва ҳинд иқтисодчи олимларидан бир группаси қатнашмоқда. Симпозиум программасида илмий ва техникавий ҳамкорликнинг турли жиҳатларини акс эттирадиган бир қанча докладларни муҳокама қилиш кўзда тутилган. (ЎзТАГ).

ПАХТА-ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 1 октябрга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун —мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

Қашқадарё	2,11	33,65	1,34	12,50
Бухоро	1,71	32,49	0,63	2,40
Сурхондарё	2,01	31,10	1,75	12,95
Фарғона	1,66	21,59	0,27	0,74
ҚҚАССР	1,81	15,40	0,92	2,74
Андижон	1,47	14,20	0,34	1,22
Наманган	1,40	12,95	0,86	2,37
Хоразм	1,20	10,27	0,26	0,79
Тошкент	1,31	9,54	0,53	1,42
Сирдарё	1,29	7,64	0,84	2,51
Жиззах	0,62	3,60	0,47	1,73
Самарқанд	0,62	3,33	0,03	0,09
Республика бўйича	1,44	17,01	0,67	3,39
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Сурхондарё	1,36	24,46	0,84	2,63
Бухоро	1,36	16,04	—	—
Қашқадарё	1,09	9,86	0,46	1,65
Наманган	0,40	3,88	—	—
Республика бўйича	1,26	19,04	0,64	2,08

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

ОКТЯБРЬ—ТЕРИМДА ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ОЙ

Пахта йиғим-терими мусобақасида Қашқадарё, Бухоро ва Сурхондарё областларининг меҳнаткашлари карвонбошилик қилишмоқда. Биринчи октябргача давлат хирмонига Бухоро области пахтакорлари 176 минг 918 тонна, Қашқадарё области 175 минг 751 тонна, Сурхондарё области 149 минг 320 тонна пахта топширдилар.

Кунлик пахта топширишда Қашқадарё ва Сурхондарё областлари юқори кўрсаткичларга эришмоқда. Уларнинг ҳар куни топширган пахтаси 2 процентдан зиёдроқни ташкил этяпти.

Лекин Сирдарё областининг Оқолтин ва Боёвут районлари далаларида терим суръати ҳамон жадаллаштирилмаётир. Барча майдонларда дефолиация ўтказилишига қарамай машина терими жуда суст боряпти. Ҳосил йиғим-теримида зарбдор — октябрь ойи бошланди, шунга қарамай бу районларда ҳанузгача йиллик планнинг икки проценти миқдорида ҳам ҳосил йиғиштириб олингани йўқ.

* * *

ТЕРМИЗ районидаги «Гулбаҳор» совхози ва Шўрчи районидаги Энгельс номли колхознинг деҳқонлари ҳам белгиланган топшириқни бажариша олмаяпти. Бу хўжаликлар пахта йиғим-теримида ҳамон охирги ўринларда боришмоқда.

Вақт кутиб турмайди. Қолоқ район ва хўжаликларнинг раҳбарлари пахта йиғим-теримини жадаллаштириш учун бутун имкониятларни сафарбар этишлари лозим. «Кузнинг бир куни йилга татийди», — деб бежиз айтмайдилар.

* * *

БУХОРО областининг қўриқ Ўртачўл массивидаги ўнта бригада социалистик мажбуриятларини муддатидан олдин бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Қўриқ ерларнинг ҳар гектаридан пландагидан икки ҳисса кўп ҳосил олинди. Чўлқуварлар ҳосилнинг асосий қисмини машиналарда териб олдилар ва эл хирмонига 1200 тоннадан ортиқ биринчи сорт маҳсулот жўнатдилар. Бу бригадаларда қўшимча мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топшириш қизғин давом этяпти.

* * *

СУРХОНДАРЁ область партия комитети Гагарин районидаги «Пограничник» совхозининг илғор механик-ҳайдовчилари Эшқул Бўриев ва Панжи Шукуровларнинг областдаги барча механизаторларга, деҳқонларга мурожаатини маъқуллади. Бу мурожаат «Ленин байроғи» ва «Ленинское знамя» область газеталарида эълон қилинди. Мурожаат механизаторларни янги меҳнат ғалабаларига, йиғим-теримни қисқа муддатда ўтказишга даъват этмоқда.

Эшқул Бўриев ва Панжи Шукуровлар СССР Конституциясининг икки йиллиги шарафига 500 тоннадан «оқ олтин» теришга аҳд қилдилар. Улар бошчилик қилишаётган бригадаларнинг деҳқонлари эса гектаридан 65 центнердан ипак пахта йиғиштириб олиш учун курашмоқдалар. Бугун терим пешқадамларига яна ўн механизатор тенглашай деб қолди. Уларнинг ҳар бири ҳозирга қадар 300 тоннадан ортиқ пахта теришга эришдилар. Ленин йўли районидан СССР Давлат мукофотининг лауреати, СССР Олий Советининг депутати Холмўмин Сафаров, Қумқўрғон районидан Жаббор Яллаев, Шеробод районидан Норой Ҳайдаровалар шулар жумласидандир. Ҳозирда Хўжамқул Рустамов барчадан кўра кўпроқ пахта теришга эришяпти. У «зангори кема» бункеридан 400 тоннадан зиёд «оқ олтин» бўшатди.

* * *

ЖИЗЗАХ области пахтазорларида иш суръати кун сайин жадаллашмоқда. Терим мавсумида Октябрь районидаги Файзулла Хўжаев номли совхознинг Азимжон Саидов бошлиқ бригадаси ва Арнасой районидаги Жуков номли совхознинг Туйсен Маъқулбеков бошлиқ бригадаси пахтакорлари катта муваффақиятга эришдилар. Улар йиллик пахта тайёрлаш планини муддатидан олдин бажаришди. Йиллик планни бажариш учун Азимжон Саидов бошлиқ бригада аъзоларига бор-йўғи тўрт кун, Туйсен Маъқулбеков бригадаси аъзоларига эса олти кун кифоя қилди.

Сметов, Қулжонов ва бошқа механизаторлар, айниқса, фидокорона меҳнат қилишмоқда. Уларнинг ҳар бири кунига 10-12 тоннадан пахта теришяпти.

* * *

НАМАНГАН область партия комитети область районларига ўнта агитация-пропаганда группасини юборди. Унинг составига сиёсий докладчилар, лекторлар, врачлар, маданий ва маиший хизмат ходимлари жалб этилган.

Агитация-пропаганда группасининг иш фаолиятини Поп, Наманган, Тўрақўрғон ва бошқа районларнинг деҳқонлари яхши баҳоламоқдалар.

СОҲИБКОРЛАР ҒАЛАБАСИ

ДЕНОВ, («Совет Ўзбекистони» жамоатчи мухбиридан). Тошпўлат Абдураҳмонов директорлик қилаётган Карл Маркс номли боғдорчилик-узумчилик совхози коллективи катта меҳнат ғалабасига эришди. Давлат тайёрлов пунктига 2100 тонна юқори сорт узум етказиб бериб, йиллик планини муддатидан илгари бажарди. Янги ташкил қилинган токзорларнинг ҳар гектаридан 120 центнердан ҳосил олинди. Бу кўзда тутилганидан 40 центнер кўп.

Ёқуб Иброҳимов, Муҳаммади Жўраевлар бошлиқ бўлимлар, Ёдгор Одинаев, Абдулла Эргашев, Ибодулло Ҳамроев, Қўшвақт Абдураззоқовлар бошлиқ бригадаларда узумнинг ҳамма сортларидан юқори ҳосил олинди.

Соҳибкорлар ҳосил чўғини чамалаб кўриб, мавсум охиригача тайёрлов пунктларига яна 1500 тонна узум етказиб бериш ҳақида оширилган мажбурият қабул қилдилар. Давлатга узум топшириш тезкорлик билан давом эттирилмоқда.

Т. ТУРДИЕВ.

Денов райони.

Л. И. БРЕЖНЕВ

СОЦИАЛИСТИК ИНТЕРНАЦИОНАЛНИНГ ҚУРОЛСИЗЛАНИШ ПРОБЛЕМАЛАРИ БИЛАН ШУҒУЛЛАНУВЧИ ГРУППАСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

(Боши биринчи бетда).

Социалистик Интернационал иш группасининг аъзолари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев нутқини зўр эътибор билан тингладилар.

Социалистик Интернационал иш группасининг раиси К. Сорса ўз нутқида шодиёна меҳмондўстлик учун миннатдорчилик билдириб, Социалистик Интернационал раиси ўртоқ Вилли Брандтдан Л. И. Брежневга самимий шахсий табрик ва энг яхши истаклар топширди. Биз, деди у, биз билан учрашиш ва ҳозирги вақтда инсоният олдида турган жуда муҳим проблема — қуролсизланиш масаласи юзасидан фикрлашиб олиш учун вақт ажратишга тайёр эканлигингиз учун ғоят миннатдормиз. Биз бунга қуролсизланиш ва халқаро кескинликни юмшатиш учун курашда куч-ғайратингизни аямасликка шахсан аҳд этганлигингизнинг ифодаси, деб қараймиз.

Социалистик Интернационалнинг бундан бир йил аввал тузилган қуролсизланиш билан шуғулланувчи группаси қуролланиш пойгаси давом этаётганлигидан ҳамда бу пойгада барча халқларнинг хавфсизлигига ва бахт-саодатига нисбатан унда бўлган пинхоний хавф-хатардан социалистлар ва социал демократлар орасида тобора ўсиб бораётган ташвишларни акс эттирди. Биз кескинликни юмшатишнинг бундан бошқача оқилона йўли йўқ деб биламиз. Сиёсий жиҳатдан кескинликни юмшатишда эришилган даражани сақлаб қолмоқ учун самарали халқаро контроль остида ялпи ва тўла қуролсизланиш борасида янги қадамлар қўйиш керак деб қаттиқ ишонамиз.

Учрашувимиз замонамизнинг қалтис бир даврида ўтмоқда. Бундан атиги уч ярим ой аввал Сиз, ўртоқ КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ва президент Ж. Картер Венада СҚЧ-2 шартномасини имзоладингиз. Биз бу шартномани стратегик қуроллар устидан контроль ўрнатиш жараёнида қўйилган яхши бир тарихий қадам, деб ҳисоблаймиз. Шартнома тез орада ратификация этилади ва стратегик қуролларни яна миқдор жиҳатидан ва айниқса, сифат жиҳатидан чеклаш тўғрисида янги музокаралар дарҳол бошланиб кетади, деган умиддамиз.

Ҳозир биз чорраҳада турибмиз: келгуси ойлар ва йилларда қабул қиладиган қарорларимиз бутун халқаро вазиятнинг ривожланишини белгилаб беради. Келгусида бизни ё қуролсизланиш соҳасида катта муваффақиятлар кутяпти, ёки келгуси йиллар қуролланиш пойгасида янги хавфли давр бўлиб қолади. Хуллас, кескинликни юмшатиш борасида ўн йил мобайнида тўплаган самараларимизни йўқотиш хавфи туғилмоқда.

Тинчлик ва қуролсизланиш учун уюштирилган ва халқ оммасининг мададига суянаётган кураш самарадорлигига ишонамиз. Биз умумжаҳон кўламида сарфланаётган куч-ғайратлар учун масъулиятимиз борлигини ҳам эътироф этишга тайёрмиз.

Қўшма Штатларнинг президенти билан, қўшилмаган мамлакатларнинг вакиллари ва БМТ Бош секретари билан ўтказган учрашувларимиз чоғида кескинликни юмшатиш ва қуролсизланишга қатъий даъват этиб чиқдик. Биз бу ерда, Москвада ҳам худди шундай даъват билан чиқишни хоҳлардик. Кўпдан бери тинчлик сиёсатининг тарафдори бўлиб келаётганингизни биламиз. Бинобарин, Сизнинг бу масалага ниҳоятда ижобий қарашингизга аминмиз.

Социалистик Интернационалнинг Бош секретари Б. Карлссон ўз нутқида айтдики, Социалистик Интернационал делегациясининг Совет Иттифоқига қилган визити бундай визитларнинг биринчиси бўлиб, ҳақиқатан ҳам тарихий характерга эга. Бу қадам қуролланиш устидан контроль ўрнатиш, қуролсизланиш ва кескинликни юмшатиш учун кечиктириб бўлмайдиган кураш зарурати ҳиссидан келиб чиқди.

Бизнинг учрашувимиз, деб давом этди у, қуролланиш пойгаси ҳамда ҳарбий соҳадаги техникавий такомиллаштиришлар, ўз энерциясини вужудга келтириб, назоратдан чиқиб кетиш тенденциясига эга бўлган жараённинг доимо кучайиб бориши оқибатида зарур бўлиб қолди.

Биз иккинчи жаҳон урушида бошқа бирон мамлакатга нисбатан кўпроқ қурбон берган — 20 миллион кишиси ҳалок бўлган мамлакат, нацистлар ҳарбий машинаси беҳад вайронагарчиликлар келтирган, лекин ана шу машинани яксон қилишга асосий ҳисса қўшган мамлакат — Совет Иттифоқига келган чоғда қурол-яроғлар ва қуролсизланиш устидан контроль ўрнатиш зарурлигини, айниқса, равшан сезамиз.

Бизнинг визитимизга социалистлар билан коммунистлар ўртасида бизда умумий жиддий ташвиш туғдирувчи қуролсизланиш масаласи юзасидан ўзига хос мулоқот деб қарамоқ лозим.

Социалистик Интернационал қурол-яроғлар ва қуролсизланиш устидан контроль ўрнатиш соҳасидаги фаолиятини давом эттириш ва кенгайтириш ниятидадир. Калеви Сорса бошчилигидаги иш группасининг фаолияти Социалистик Интернационал конгрессига қадар давом этади. Яқин йилларда қуролсизланиш мавзуи турли мамлакатлардаги ташкилотларимиз ва партияларимиз ишида ҳам энг муҳим омил бўлиб қолади. 15 миллиондан ошиқ киши шу ташкилотлар ва партияларнинг аъзолари ҳисобланади.

Делегациямиз жаҳон қуролланиш пойгасининг янги ва янада хатарли авж олиш жари ёқасида турган бир пайтда Москвага келди. Биз ишимизга айни шу нуқтаи назардан қарамоғимиз лозим.

Бу ерда ўтказиладиган мунозара ва музокараларга таклиф этилганлигимиз учун Социалистик Интернационал номидан миннатдорчилигимизни изҳор этишга рухсат бергайсиз.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров ва КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари В. С. Шапошников ҳам қатнашдилар.

Суҳбат дўстона, ишчанлик вазиятида ўтди. (ТАСС).

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

(Боши биринчи бетда).

— Сурхондарё областининг **Термиз районида** (район партия комитетининг секретари К. Бозоров, район ижроия комитетининг раиси Ш. К. Назарова, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Х. Х. Камолов, «Райсельхозтехника» бошқарувчиси Ю. Қаҳрамонов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи К. Қорасоқолов, район комсомол комитетининг секретари Р. Эшбоев). Бу район пахтанинг ингичка толали навларини тайёрлаш умумий ҳажмини 38,74 процент, шу жумладан машина терими планини 8,07 процент бажарган, ўн кунликда пахта тайёрлашни 19,79 процент кўпайтиришни таъминлаган;

— Қашқадарё область **Ғузор районидаги Гагарин номли колхозда** (колхоз правлениесининг раиси С. Равшанов, партия ташкилотининг секретари Д. Бозоров, комсомол ташкилотининг секретари Б. Садатов). Бу колхоз пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 70,58 процент, шу жумладан машина терими планини 28,18 процент бажарган, ўн кунликда пахта тайёрлашни 35,08 процент кўпайтиришни таъминлаган;

— Сурхондарё область **Термиз районидаги Жданов номли колхозда** (колхоз правлениесининг раиси К. Хилаев, партия ташкилотининг секретари С. Олтиев, комсомол ташкилотининг секретари И. Хоналиев). Бу колхоз пахтанинг ингичка толали навларини тайёрлаш умумий ҳажмини 52,18 процент, шу жумладан машина терими планини 22,79 процент бажарган, ўн кунликда пахта тайёрлашни 25,69 процент кўпайтиришни таъминлаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

— **Сурхондарё областига** (область партия комитетининг секретари А. Каримов, область ижроия комитетининг раиси Н. Туропов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Х. Э. Бердиев, «Заготхлопкопром» область бирлашмасининг бошлиғи Б. Б. Бозоров, «Сельхозтехника» область бирлашмасининг раиси Х. Жабборов, область суғориш системалари бошқармаси бошлиғи вазифасини ижро этувчи А. Номозов, область комсомол комитетининг секретари Т. У. Таниқулова). Бу область пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 31,1 процент, шу жумладан машина терими планини 12,95 процент бажарган ва ўн кунликда пахтанинг ўрта толали навларини тайёрлашни 22,05 процент кўпайтирган. Байроқ Бухоро областидан олиб берилади;

— Бухоро областининг **Ромитан районига** (район партия комитетининг секретари А. Истамов, район ижроия комитетининг раиси И. Қаландаров, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи К. Т. Шарипов, «Райсельхозтехника» бошқарувчиси Б. Камолов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи Т. Қодиров, район комсомол комитетининг секретари З. Қурбонова). Бу район пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 42,39 процент, шу жумладан машина терими планини 3,98 процент бажарган, ўн кунликда пахта тайёрлашни 25,89 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Бухоро областининг Ғиждувон районидан олиб берилади;

— Сурхондарё область **Қумқўрғон районидаги «Ўзбекистон» совхозига** (совхоз директори М. Эшқобилов, партия ташкилотининг секретари А. Қурбонов, ишчилар комитетининг раиси М. Худойқулов, комсомол ташкилотининг секретари А. Тошмуродов). Бу совхоз пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 54,78 процент, шу жумладан машина терими планини 26,57 процент бажарган, ўн кунликда пахта тайёрлашни 35,5 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Қашқадарё область Ғузор районидаги Киров номли совхоздан олиб берилади;

— Қашқадарё область **Нишон районидаги қўриқ «Самарқанд» совхозига** (совхоз директори И. Ризаев, партия ташкилотининг секретари С. Тоҳиров, ишчилар комитетининг раиси С. Равшанов, комсомол ташкилотининг секретари Б. Тоғаев). Бу совхоз пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 108,06 процент, шу жумладан машина терими планини 121,05 процент бажарган, ўн кунликда пахта тайёрлашни 54,17 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ шу райондаги «ВЛКСМ XVIII съезди» совхозидан олиб берилади;

— Сурхондарё область **Гагарин районидаги А. Набиев номли совхозга** (совхоз директори А. Жумаев, партия ташкилотининг секретари Ю. Турдиев, ишчилар комитетининг раиси А. Қодиров, комсомол ташкилотининг секретари М. Абдужамилова). Бу совхоз пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 42,15 процент, шу жумладан машина терими планини 44,55 процент бажарган, ўн кунликда пахтанинг ингичка толали навларини тайёрлашни 35,08 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Қашқадарё область, Муборак районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхозидан олиб берилади.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Вьетнам Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Вьетнам Социалистик Республикаси ҳукуматининг Бош министри Фам Ван Донг Тошкентнинг В. И. Ленин номидаги Марказий майдонини зиёрат қилиб, Ўзбекистон пойтахти билан танишувни бошлади. Ҳурматли меҳмон Ильич ҳайкали пойига гуллар қўйди, шунингдек Номаълум солдат қабридаги мангу машъал ёнига гулчамбар қўйди.

Вьетнам ҳукуматининг бошлиғи В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкентдаги филиалида бўлди. У улуғ Ленин васиятлари, Октябрь ғояларининг рўёбга чиқиши тўғрисида ҳикоя қилувчи стендларнинг материаллари билан танишди. Фам Ван Донг ҳурматли меҳмонлар дафтарига марксизм-ленинизм ғоялари бутун инсоният учун бебаҳо аҳамиятга эга эканлигини ёзиб қўйди.

Тўқимачилик комбинатида вьетнамлик дўстлар хушнудлик билан кутиб олинди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. П. Казанцева донг чиқарган корхонанинг кўпминг кишилик коллективи номидан меҳмонни табриклади. Меҳмон ва унинг ҳамроҳлари дастлабки беш йиллик йилларида вужудга келган комбинатнинг тарихи, корхона меҳнатчиларининг ҳозирги муваффақиятлари билан таништирилди. Йигирув-тўқув фабрикасида суҳбат бўлиб ўтди.

Вьетнамлик меҳмонлар Тошкентнинг янги қурилишлар бўлаётган районларини кўздан кечирдилар, 1966 йилги зилзиланинг эпицентрида қад кўтарган «Жасорат» монументи ёнида бўлдилар.

Фам Ван Донг Самарқандга бориб, у ерда Бутуниттифоқ қоракўлчилик илмий-тадқиқот институти олимларининг иши билан танишди, қадимий шаҳарнинг тарихий ёдгорликлари ва янги қурилишларини кўздан кечирди.

* * *

БМТнинг халқ хўжалигини планлаштириш масалалари юзасидан Совет Иттифоқида ўтаётган семинари қатнашчилари бўлган бир қанча ривожланаётган мамлакатларнинг мутахассислари группаси Тошкентга келди. Меҳмонлар Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар, шаҳар ижроия комитетида, В. И. Ленин Марказий музейининг филиалида, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Шарқшунослик институтида бўлдилар.

Семинар қатнашчилари корхоналарга, совхозларга борадилар, республиканинг план органлари ва министрликлари раҳбар ходимлари билан учрашадилар, Самарқандга сафар қиладилар.

(ЎзТАГ).

МУЗИКА САНЪАТИ БАЙРАМИ

М. Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваторияси 1 октябрда Халқаро музика кунини Ўзбекистон ёш композиторлари ва шу олий мактаб студентларининг асарларини илк бор ижро этиш билан нишонлади. Авторлар ўз асарларини ўзбек совет адабиётининг асосчиси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий туғилган куннинг 90 йиллигига бағишладилар.

Республика пойтахтида музика байрами «Баҳор» залида катта концерт қўйиш билан нишонланди. Бу ерда Ўзбекистон ССР халқ артисти Зоҳид Ҳақназаров бошқарувида симфоник оркестр совет композиторлари ҳамда социалистик мамлакатлар композиторларининг асарларини ижро этди. Тошкентдаги 242-мактаб ўқувчиларининг композитор Дилором Саидаминова билан учрашуви музика кунига бағишланди.

Ўзбекистоннинг бошқа шаҳарлари ва қишлоқларида ҳам санъат усталари билан учрашувлар, концертлар бўлиб ўтди.

(ЎзТАГ).

«Ташметрострой» тресги коллективи Ўзбекистон пойтахти метрополитени биринчи линиясининг иккинчи навбатини 1980 йил Қурувчилар кунигача битказиш мажбуриятини олган. Ҳозирги кунда трест метросозлари Пушкин ва Максим Горький станциялари оралиғидаги участкада лаҳм қазиш ишларини поёнига етказмоқдалар.

Суратда: Тошкент метросининг илғор қурувчиларидан (чапдан ўнгга) — бетончи С. Сартанов, проходчи Г. Авдеев, бетончи А. Гуляев, проходчилар Н. Прибитков ва В. Вотчель, бригада бошлиқларидан К. Цахоев ва Р. Оллаёров ўртоқлар.

А. Горокрин фотоси (ЎзТАГ).

ОЗОДЛИК ВА МЕҲНАТ КУЙЧИСИ

Фарғона водийсида, оташин шоир, драматург, режиссёр, созанда туғилган, яшаган, ижод қилган, янги дунё барпо этиш учун курашган, шаҳар ва қишлоқларда Ҳамза туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган тантаналар бўлиб ўтди.

Қардош республикалар адабиётларининг намояндалари, чет мамлакатлардан келган меҳмонлар қадимий Аввал қишлоғида бўлдилар. 1925-1926 йилларда Ҳамза яшаган ва унинг «Майсаранинг иши» ҳамда «Паранжи сирлари» асарлари пайдо бўлган уйда ёдгорлик музейи очилди. Музей экспонатлари интернационалист шоирнинг актив ижодий ва ижтимоий фаолияти тўғрисида ҳикоя қилади. Музейда «Фарғона» совхозининг ишчиси, Ҳамзанинг жияни Сафияхон Жамолова билан самимий учрашув бўлиб ўтди. У шу қишлоқда Ҳамза очган мактаб ҳақида гапириб берди, унинг ўзи шу мактабнинг биринчи ўқувчи қизларидан эди.

Ҳамзаободда бир ярим минг метр баландликда Ҳамзанинг ҳайкали қад кўтариб турибди. Илгари Шоҳимардон деб аталган ана шу қишлоқда революция, озодлик, меҳнат куйчиси ҳалок бўлган ва дафн этилган. Ҳамза ҳайкали шоирнинг мақбараси ёнида ўрнатилган. Ҳайкалтарошлар ака-ука Марк ва Павел Ивановлар шоирнинг образини чиқиб келаётган қуёш томон бораётгандек қилиб гранитда тасвирлаганлар.

Ҳайкал ёнида митинг бўлиб ўтди. Митингда Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Умаров нутқ сўзлади. Шоир Лев Ошанин Ҳамзага бағишланган янги шеърини ўқиб берди, ўзбек шоири Рамз Бобожон, Озарбайжон шоири Наби Ҳазри, қозоқ ёзувчиси Жубан Мўлдағалиев, татар адиби Ғариф Охунов, Иорданиядан келган ёзувчи Фахри Казар, Ҳамза труппасида артистлик маҳоратининг дастлабки сабоқларини олган Ўзбекистон ССР халқ артисти Соли Аҳмедов ҳаёти, ижоди, ижтимоий фаолияти ягона машъала бўлиб қўшилиб кетган Ҳамза ҳақида гапирдилар.

Ҳамза туғилган Қўқон шаҳрида шеърият, музика, драма маҳорати байрами бўлиб, бу байрамда Ҳамзанинг шеърлари, қўшиқлари янгради. Шаҳарда ўзбек халқининг шонли фарзанди туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган митинг бўлиб ўтди.

* * *

30 сентябрь куни Тошкентда интернационал шеърият кечаси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган тантаналарнинг лирик якуни бўлди. Ўзбекистон халқ шоираси Зулфия кечани очатуриб, ўзбек совет шоирларининг устози инсонпарвар ва революционер шоир Ҳамзанинг ажойиб поэтик мероси ҳақида гапирди. У кечада «Ҳамза» деб аталган шеърини ўқиб берди.

СССР Давлат мукофотининг лауреати Лев Ошанин ўзининг янги шеърий сатрларида Ҳамзани порлоқ истиқболга дадил назар ташлаган донишманд деб атади. Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, СССР Давлат мукофотининг лауреати Рамз Бобожон «Революция жарчиси» деб аталган шеъридан парча ўқиб берди.

Турк шоири Режеп Белгинер кечада нутқ сўзлаб, халқлар тинчлиги ва бахт-саодати учун икки атоқли курашчи — Нозим Ҳикмат билан Ҳамзанинг тақдирини қиёслади. У Ҳикмат шеърларидан парчалар ўқиб берди.

Сергей Северцев кечага Ҳамзанинг рус тилига таржима қилинган асарларини олиб келди. Йигирма ёшли Ҳамзанинг илк асарларидан бири бўлган лирик ғазали янгради. Ана шу ғазал билан Ҳамза шеърларини мамлакатимиз халқлари тилларига таржима қилишга асос солинган эди.

Кабарда-Балкар халқ шоири Қайсин Қулиевнинг, болгар шоираси Людмила Исаеванинг, тожик шоири Мўмин Қаноатнинг, озодлик, шодлик, меҳнат куйчисига ўз миннатдорчиликларини изҳор этиш учун революционер шоир юртига келган кўпгина бошқа адибларнинг Ҳамзанинг барҳаёт асарлари тўғрисидаги илҳомбахш сўзлари янгради.

(ЎзТАГ).

В. И. РОМАНОВСКИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИГА

УСТОЗНИ ХОТИРЛАБ

Бугун Тошкентда математиканинг кенг амалий татбиқларига эга соҳаларидан бири — математик статистикага доир Бутуниттифоқ конференцияси иш бошлайди. Бу илмий-назарий кенгашда иштирок этиш мақсадида мамлакатимизнинг йирик илмий марказларидан юзга яқин олим республикамиз пойтахтига ташриф буюрди. Анжуманнинг ўзига хос жиҳати шундаки, у Тошкент математика мактабининг асосчиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, СССР Давлат мукофотининг лауреати Всеволод Иванович Романовский туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб ўтказиляпти.

В. И. Романовский 1879 йили Верний (ҳозирги Олмаота) шаҳрида туғилди. У 1900 йилда Тошкентдаги реал билим юртини, орадан олти йил ўтгач, Петербург университетини тугатди. Олим Варшава, сўнгра Ростов-Дон университетларида профессор бўлиб ишлади. Всеволод Ивановичнинг Улуғ Октябрь инқилобидан кейинги бутун умри (1954 йил 6 октябрда вафот этган), илмий-педагогик фаолияти республикамиз фани билан чамбарчас боғлиқ. Романовский доҳий В. И. Ленин декрети асосида ташкил топган Ўрта Осиё (ҳозирги Тошкент) давлат университетида профессор, физика-математика факультетининг декани, умумий математика, эҳтимоллар назарияси ва математик статистика кафедрасининг мудири лавозимларида хизмат қилди.

Илмий фаолияти серқирра олим математиканинг турли соҳаларида маҳсулдор тадқиқот олиб борди. У математик статистиканинг назарий проблемаларини ишлаб чиқаришнинг конкрет талаблари билан узвий боғлай олди. Айниқса, унинг эҳтимоллар назарияси ва математик статистикага оид ишлари муҳим, салмоқли характерга эгадир. Олимнинг «Марковнинг дискрет занжирлари», икки жилдли «Математик статистика», «Математик статистиканинг тажриба ишига татбиқлари» монографиялари фанга катта ҳисса бўлиб қўшилди. Аллома яратган 180 дан ортиқ илмий асарларнинг бир нечтаси Англия, Франция, Италия ва Польшада нашр этилган.

Всеволод Ивановичнинг Ўрта Осиёда, хусусан, Ўзбекистонда илмий кадрлар тайёрлашдаги хизмати беқиёс.

— Ўша йилларда факультетнинг илмий кутубхонасидаги адабиётлардан фақат ўқитувчи ва илмий ходимларгина фойдаланишар эди, — дея эслайди ҳозирда «Романовский хонаси» деб аталадиган мазкур хона мудири, университетнинг кекса ходими, В. И. Романовский билан кўп йиллар мобайнида ишлаган Антонина Михайловна Попова. — Кечагидек ёдимда, бир куни Всеволод Иванович математика хонасига ёшгина йигитчани бошлаб келди-да: «Бу қобилиятли йигит иккинчи курс талабаси, унга керакли китоб, журналларни топишга ёрдам берсангиз», — деб илтимос қилди. Ўша йигит ҳозир республикамиз Фанлар академиясининг вице-президенти. Тошкент эҳтимоллар назарияси илмий мактабининг асосчиларидан бири, таниқли олим ва жамоат арбоби Саъди Ҳасанович Сирожиддиновдир».

Ҳа, республикамиз фани солномасидан фахрли ўрин эгаллаган Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзолари Т. Н. Қори-Ниёзий, Т. А. Саримсоқов, К. И. Лапкин, шунингдек Н. Н. Назаров, М. К. Камолов, М. И. Эйдельнант сингари профессорлар ўзларини фахр билан «Романовский шогирдларимиз» дейишгани бежиз эмас, албатта.

В. И. Романовскийнинг илмий ишларидаги ғоялар унинг шогирдлари ва бошқа кўпгина таниқли математик олимларнинг тадқиқотларида давом эттирилди ва ривожлантирилди. У бутун иқтидорини илм-фан йўлида ихтиролар яратишга бахшида қилган бўлса-да, жамоат ишларида фаол иштирок этишга ҳам фурсат топарди.

Романовскийнинг совет фанига қўшган катта ҳиссаси, илмий кадрлар тайёрлаш ҳамда республикамизда олий математика таълимини ривожлантиришдаги хизматлари юксак тақдирланди. Партия ва ҳукуматимиз Романовскийни уч марта Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотлади, унга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби деган фахрий унвон берилди.

Туғилган кунининг юз йиллиги Иттифоқимиз илмий жамоатчилиги томонидан кенг нишонланаётган шу кунларда устоз В. И. Романовский номини яна бир бор ҳурмат билан ёд этамиз.

М. МИРЗААҲМЕДОВ,
В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университети математика факультети умумий математика кафедрасининг мудири, доцент.

ИЛҒОР РАЙОНЛАРГА ТЕНГЛАШИНГ!

Республикамиз районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 1 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — мавсум бошидан буён, учинчи устун — шу жумладан машинада.

(планга нисбатан процент ҳисобида).

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
Баҳористон	64,21	60,68
Муборак	61,77	41,58
Ғузор	45,46	11,69
Чироқчи	41,53	6,24
Шаҳрисабз	40,95	0,03
Қамаши	40,02	4,98
Яккабоғ	36,66	11,71
Нишон	30,06	21,26
Китоб	26,78	—
Қарши	25,38	—
Косон	25,29	10,91
Ульянов	25,21	15,29
Усмон Юсупов	21,68	12,94
БУХОРО ОБЛАСТИ		
Ромитан	42,39	3,98
Ғиждувон	40,10	1,94
Олот	39,26	1,53
Қизилтепа	38,42	7,69
Қоракўл	38,09	3,84
Пешку	37,66	0,57
Бухоро	36,10	4,11
Шофиркон	34,49	1,73
Вобкент	34,41	4,40
Когон	22,24	1,59
Свердлов	18,69	0,04
Навоий	16,94	0,09
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
Термиз	38,74	8,07
Шеробод	37,18	22,58
Қумқўрғон	35,17	15,01
Гагарин	31,75	27,41
Сариосиё	30,17	2,61
Жарқўрғон	29,81	6,94
Ленин йўли	28,71	26,12
Шўрчи	28,17	5,05
Денов	25,39	2,53
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
Киров	35,48	1,78
Ленинград	34,76	0,06
Фрунзе	23,87	0,59
Бувайда	23,05	0,03
Ўзбекистон	22,11	3,12
Бағдод	21,09	1,51
Риштон	20,91	0,57
Тошлоқ	19,23	0,07
Қува	17,53	0,18
Қувасой шаҳри	14,70	—
Олтиариқ	14,56	—
Охунбобоев	14,15	—
Фарғона	11,12	0,44
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
Тўрткўл	21,26	0,42
Шўманай	17,45	8,06
Элликқалъа	17,02	0,38
Қўнғирот	16,96	4,04
Беруний	16,23	—
Чимбой	15,56	10,04
Хўжайли	15,27	3,43
Амударё	14,15	0,04
Нукус	13,27	4,41
Тахтакўпир	12,73	5,28
Қораўзак	12,17	1,53
Ленинобод	12,01	3,47
Кегайли	9,20	2,76
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
Ленин	29,30	—
Комсомолобод	25,54	20,36
Олтинкўл	22,37	—
Андижон	21,73	—
Пахтаобод	16,36	—
Москва	15,48	—
Избоскан	15,42	—
Марҳамат	14,30	0,01
Хўжаобод	13,12	—
Балиқчи	8,90	0,12
Бўз	6,48	1,06
Жалолқудуқ	3,30	—
Қўрғонтепа	2,94	—
НАМАНГАН ОБЛАСТИ		
Поп	21,53	4,02
Тўрақўрғон	19,68	11,46
Чуст	16,44	—
Норин	15,65	2,94
Уйчи	14,36	1,72
Наманган	14,24	1,26
Косонсой	13,92	2,44
Янгиқўрғон	11,12	0,08
Учқўрғон	5,89	0,75
Задарё	1,78	1,70
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
Хонқа	13,65	3,00
Янгиариқ	11,28	1,20
Хива	10,42	0,08
Боғот	10,26	1,68
Ҳазорасп	10,25	0,10
Урганч	9,77	0,57
Шовот	9,69	0,40
Гурлан	9,27	0,50
Қўшкўпир	9,19	0,06
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
Янгийўл	13,39	0,33
Чиноз	13,01	0,29
Бўка	12,21	3,87
Бекобод	11,74	2,02
Пискент	11,31	1,74
Оққўрғон	10,61	1,05
Ўрта Чирчиқ	6,48	0,89
Коммунистик	3,36	—
Ғалаба	3,00	0,58
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
Комсомол	12,54	7,40
Гулистон	12,40	5,57
Ворошилов	10,87	3,03
Сирдарё	10,10	2,19
Ховос	7,32	3,25
Боёвут	6,12	0,33
Ильич	5,73	2,72
Оқолтин	1,85	0,06
ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ		
Зомин	13,58	7,93
Жиззах	8,43	0,04
Арнасой	4,44	4,25
Октябрь	3,98	3,25
Пахтакор	1,90	1,12
Мирзачўл	1,48	0,91
Дўстлик	0,86	0,38
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
Каттақўрғон	6,94	—
Хатирчи	5,99	0,07
Иштихон	4,54	0,01
Пахтачи	4,07	0,27
Нарпай	3,90	0,57
Пастдарғом	2,12	—
Жомбой	1,09	—
Пайариқ	1,02	—
Булунғур	0,59	—
Оқдарё	0,57	—

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

„ЖУМБОҚ ГАЗЕТА“

«Кейинги пайтларда чинозлик газетхонлар «Ленин байроғи» район газетасини мураккаб ребусларни ечгандай қоқилиб-суқилиб ўқийдиган бўлиб қолишди. Бунинг сабаби бор. Газетанинг полиграфик ижроси талабга мутлақо жавоб бермай қолди. Саҳифалар чаплашиб кетмоқда. Расмларнинг хира акси бошқа саҳифаларда «Мана мен» деб кўзга ташланиб туради», — дейилади газетанинг шу йил 31 август сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада.

ТОШКЕНТ «МАТБУОТ» ПОЛИГРАФИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИдан шундай жавоб олинди: мақола 2-босмахона коллективи ўртасида муҳокама қилинди. Камчиликларни тугатиш юзасидан чора-тадбирлар белгиланди.

Бракка йўл қўйганлиги учун печатник В. Е. Анисимова директор буйруғига кўра, август ойи мукофотидан маҳрум этилди. Мастер В. С. Афанасьева, печатниклардан А. Қурбонов ва Н. Саламовалар эса огоҳлантирилдилар.

ФАН—ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

АВТОМАТ АГРЕГАТ

Ажойиб бир ҳолат кишини ўйлашга мажбур этади. 17ХВ-1,8 машинаси билан 300 тоннагача «оқ олтин» терган илғор механизаторларнинг номли эсга тушади. Булар Қорақалпоғистон АССР, Амударё районидаги «Партия XXII съезди» колхози механизатори Болтабика Аталиева, Жиззах область, Дўстлик район «Октябрь 50 йиллиги» совхози механизатори Нишон Аҳмедов, Сирдарё область, Ворошилов районидаги «Социализм» совхози механизатори Яхшибой Бойқулов, Гулистон районидаги «Октябрь» колхози механизатори Башорат Тўраева. Бу рўйхатни давом эттириш мумкин.

Терим машинасининг яхши ёки ёмон ишлашини кўрсатувчи омиллардан бири унинг унумли ишлаши ва сифатли пахта теришидир. Машинанинг меҳнат унумдорлиги эса, асосан, қатор сонига, агрегат тезлигига, пахтанинг очилишига, ҳосилдорликка, машинанинг очилган пахтани териш қобилиятига, об-ҳавога, ўтказилган дефолиация ҳолатига ва механик-ҳайдовчининг маҳоратига боғлиқ. Кўриб турибмизки, пахтани машинада териш жуда ҳам мураккаб жараён бўлмасин, аммо унинг унумли ишлашини олдиндан белгилаб олиш мумкин. Бу жараён, ўз навбатида, ғўза тупларидаги очилган пахталар билан машинанинг иш аппарати ўртасидаги ўзаро боғланиш ўрганилишига боғлиқ.

Бундан бир неча йил муқаддам механизаторларнинг ишини осонлаштириш учун олимлар, конструкторлар, машинасозлар ҳамкорлигида ўз-ўзини тозалаб борувчи (ювилмайдиган) таркибий автомат шпинделли машиналар «Ташсельмаш» заводида чиқарила бошлади. Бундай машиналар кўпчилик мутахассислар ва барча область механизаторлари томонидан юқори баҳо олди. Ҳозирги кунда далаларда шундай машиналардан икки мингдан кўпроғи мавжуд.

Хўш, бу машиналарнинг қандай афзалликлари бор? Машина пахтани яхши теришлиги учун шпинделни қандай қилиб текшириб кўриш керак? Бу саволга қуйидагича жавоб бериш мумкин: Машинани далага туширмасдан туриб, аппаратдаги шпинделлар айланишини синаб кўриш лозим. Сўнгра стерженга ўралган тишли лентанинг айланишини ва стержень бўйлаб сирғанишини қўл билан текшириб кўриш керак. Бу лента юқорисидан стерженга қаттиқ бириктирилган бўлиши ва пастки ўрами бўш туриши лозим. Хуллас, қўлда осонгина ўнгга ва чапга айлана олиши ва стержень бўйлаб юқори ва пастга қимирлай олиши шарт. Шу лентанинг пастки қисми билан пастки «идиш»нинг юқори қисми орасида 6—10 миллиметр оралиқ бўлиши шарт. Борди-ю бу оралиқ бўлмаса, у ҳолда шпиндель нотўғри ишлаган бўлади. Агар таркибий автомат шпинделларнинг стержень устига ўралган тишли лента қимирламайдиган қилиб ўрнатилган бўлса, у ҳолда барабанга ўрнатилган шпинделлар ўз-ўзини тозалай олмайди, пахта ўралади ва тишлар ораси хас-пўшларга тўлиб қолади.

Машинанинг ҳаракати вақтида, яъни пахта терилишида барабанлар ўртасида қисилган ғўзадаги очилган пахталарни шпинделдаги ўралган тишли ленталар илиб олади ва ленталар стерженга куч таъсирида ўралиб, стерженга қисила боради. Натижада лента билан стержень бир бутун ҳолатни ташкил этади. Худди шу шпинделлар съёмниклар зонасига ўтиши билан тишли лентадаги эластик кучлар таъсирида стерженга ўралган лента яна ўз ҳолатига қайтади. Шундай қилиб, стерженга ўралган лента стержень ўқи атрофида айланма тебранма ҳаракат қила бошлайди. Бундан ташқари кучлар таъсирида лента юқори ва пастга қараб кичик тебранма ҳаракатда бўлади. Худди мана шундай механик ҳаракатдаги тебраниш (вибрация) шпинделнинг ўзини-ўзи тозалашини таъминлайди. Агар пахта териш даврида бундай тебранишлар бўлмаса, шпиндель ўз-ўзини тозалай олмайди. Биз таркибий автомат шпинделга чуқур назар ташласак, ундаги лента тишлари винт чизиғи бўйлаб жойлашганлигини кўришимиз қийин эмас. Лента тишларининг винтсимон чизиқ бўйлаб жойлашиши тишлар билан очилган пахтанинг узлуксиз учрашишини таъминлайди.

Пахтани нормал терилиши барабанлар оралиғини тўғри танлашга боғлиқ. Бу эса машинанинг юксак унум билан ишлашини таъминлайди ва шпинделни ювиш учун машинани тўхтатишга ҳожат қолмайди.

Агар юқоридаги талабларга тўла амал қилинса, шпинделлар рисоладагидек ишлайди. Машина чаноқда кам пахта қолдиради, ерга кам тўкади, хом кўсакларни тилиб, эзиб юбормайди, шудрингда ҳам бемалол пахта териш имкони туғилади.

Ана шундай машиналар билан пахта тез, кўп ва сифатли терилишидан ташқари ингичка толали ва уруғлик пахталар ҳам териш мумкин бўлади.

Оддий мисол келтирамиз. Сирдарё область, Оқолтин районидаги Ворошилов номли совхоз директори, иқтисод фанлари кандидати Х. Латипов «Хлопководство» журналининг 1979 йил май сонидаги «Таркибий автомат шпинделларни қачон оламиз?» деган мақоласида шу совхоз механик-ҳайдовчиси Э. Нуртаев икки қаторли 17ХВ-1,8Б маркали машинада мавсумда 124 тонна пахта терганлигини ёзади. Шу совхоз механик-ҳайдовчиларидан Ш. Худойқулов ва Ф. Латиповлар қўшини пахтазорда шпинделлар ўрнатилган худди шундай машиналарда ишлаб, 210 ва 176 тоннадан пахта терганликларини хабар қилган. Булардан бири Э. Нуртаев машинасига қараганда 70 процент, иккинчиси эса 41 процент кўп пахта терган. Шу совхозда 124 та агрегат билан 9544 тонна пахта терилган, ўрта ҳисобда ҳар бир машина 77 тонна терган. Агар худди шу пахта таркибий шпинделлар ўрнатилган машиналар билан терилганда 45 агрегатни иқтисод қилиш мумкин бўлар ва йиллик иқтисодий фойда 160 минг сўмни ташкил этар эди. Мақола муаллифи совхознинг механик-ҳайдовчилари бундай машиналарга юқори баҳо берганликларини эслатиб ўтади ва таркибий шпинделли машиналарни тезроқ ва кўплаб ишлаб чиқариш лозимлигини таъкидлайди. Таркибий шпинделли машиналарни саноат асосида тезроқ ишлаб чиқариш ҳақидаги ҳақли талаб республикамиздаги барча областларнинг машина синови натижалари қайд қилинган ҳисоботларида ҳам келтирилган. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика Министрлар Советининг тавсиясига биноан 1978 йилдан бошлаб 1980 йилгача ҳар йили 1000 тадан таркибий шпинделли пахта териш машинаси ишлаб чиқарилиши ва ундан сўнг аввал чиқарилган машиналарни эҳтиёт автомат шпинделлар билан таъминлаш кўзда тутилган. «Ташсельмаш» заводида худди шундай машиналарни кўплаб ишлаб чиқариш ўзлаштирилаётир.

Азиз ва ҳурматли механизатор ўртоқлар! Агар сизлар таркибий автомат шпинделли машинанинг юқорида айтилган баъзи нозик сирларини яхши билиб олсангиз, у ҳолда машинангизнинг янада унумлироқ ишлашига эришасиз. Шундай бир мисолни келтирайлик: Пахтазор ҳосилдорлиги 40 центнер бўлсин, пахталарнинг очилиши 60 процент, машинанинг очилган пахтани йиғиб олиш қобилиятига қараб икки қаторли 17ХВ-1,8 шпинделли машина билан ҳар соатига 460 килограмм ёки икки сменада (20 соат ичида) 9,2 тонна ёки 10 кунда шу машина 95 тонна пахта теради. Агар шу машинага таркибий шпинделлар ўрнатилса, у ҳолда худди шу вақт ичида 150 тоннадан ортиқ пахтани бемалол териб олса бўлади. Агар иккинчи теримни ҳисобга олсак ва пахта очилиш проценти кўп бўлса, у ҳолда (агар ҳаво очиқ турса) мавсумда икки қаторли таркибий шпинделли машина билан бемалол 250—300 тонна пахта териш мумкин бўлади. Терилган пахтанинг сифати қиёсий текширишлар натижасида аниқланади.

Ҳозирги кунда энг асосий масалалардан бири олимлар, конструкторлар, машинасозлар, ишчи, хизматчи ва инженер-техник ходимлар томонидан яратилган ноёб техникани моҳирлик билан ишлатиб, давлатга 4 миллион тонна сифатли «оқ олтин»ни машинада териб армуғон этишдан иборатдир. Биз, олимлар, сиз азиз механизаторлар ишларингизнинг осонлашишига ҳисса қўшсак ўзимизни бахтиёр сезамиз.

Биз тақрибан таркибий шпинделни автомат шпиндель деб, улар ўрнатилган машинани автомат машина деб атадик, чунки узлуксиз ва унумдорлик билан ишлашликнинг динамик назарияси бу машиналарга жорий этилган.

Агар республикамизда фақат (17ХВ—1,8) икки қаторли ва (14ХВ—2,4) тўрт қаторли машиналар бўлиб, улар таркибий шпинделлар ҳолида пневмоподборщиклар билан таъминланса ҳамда бу агрегатлар сифатли қилиб чиқарилган бўлса, у ҳолда 4,5—5 миллион тонна ва ҳатто ундан ҳам кўп пахтанинг шу автомат машиналарда териб олинишига шак-шубҳа йўқ.

Ҳ. УСМОНХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, техника фанлари доктори, профессор.

«ПАЙАРИҚ»ЛИКЛАР ЗАФАРИ

КПСС XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль ва ноябрь Пленумлари қарорларини изчиллик билан ҳаётга татбиқ қилиб бораётган Пайариқ районидаги «Пайариқ» совхози чорвадорлари улкан ғалабани қўлга киритдилар. Давлатга 5600 центнер сут етказиб берилиб, бу борадаги йиллик план муддатидан аввал 102 процентга адо этилди. Хўжалик меҳнаткашлари пландаги 90 тонна ўрнига 91,5 тонна гўшт топширдилар. Тухум топшириш бўйича белгиланган йиллик план эса 118 процент қилиб бажарилди.

Ҳар бир сигирдан бугунгача соғиб олинган сут 1950 литрни ташкил қилди. Совхоз чорвадорлари бу кўрсаткични 2800 литрга етказиш учун курашмоқдалар. Гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазни 412 килограммни ташкил этди.

«Пайариқ» совхози азаматлари чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашга катта эътибор бераётганликлари учун ҳам бундай зафарларни қўлга киритишга муяссар бўлишаётир. Ҳозиргача улар бир ярим-икки йилга етадиган миқдорда ем-хашак ва силос жамғариб қўйдилар. Дон учун экилган 140 гектар майдондаги маккажўхоридан 100 центнердан «каҳрабо дон» хирмани кўтарилди. Совхоз коллективи полиз, мева, узум тайёрлаш планларини ҳам ортиғи билан адо этдилар.

Хўжалик чорвадорлари давлатга маҳсулот топширишни қизғин давом эттирмоқдалар.

оламда нима гап

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

● БЕРЛИН. Республика химия саноатининг байроқдори Вальтер Ульбрихт номли «Лойна» комбинати меҳнаткашлари ГДР ташкил топган куннинг 30 йиллиги арафасида катта муваффақиятларга эришдилар. Улар юксак босим усули билан полиэтилен қабул қилувчи янги юксак унумли «Полимер—60» қурилмасини фойдаланишга топширдилар.

ГДР ва Совет Иттифоқи мутахассисларининг биргаликда сарфлаган куч-ғайрати билан ишлаб чиқилган ва ўрнатилган қурилма ҳар йили 60 минг тоннадан кўпроқ полиэтилен беради. Бу эса республика халқ хўжалигининг эҳтиёжларини таъминлай олади.

ПРАГА МЕТРОСИ КЕНГАЙМОҚДА

● ПРАГА. Чехословакия пойтахтининг метрополитени ҳозирги вақтда ҳар куни 600 мингдан ортиқ пассажир ташимоқда. Шаҳардаги жамоат транспорти ташиётган пассажирларнинг 20 проценти метрополитен ҳиссасига тўғри келади. Прага метроси Совет Иттифоқининг берган ҳар тарафлама техникавий ёрдами натижасида муваффақият билан қурилди. Совет Иттифоқи ер ости йўлларини қуришда ёрдам бериб метронинг лойиҳаларини тузишда қатнашди. Метрополитен линияларининг узунлиги 1990 йилга бориб 35 километргача узайтирилади.

ГРАФИКДАН ЎЗИБ

● ВАРШАВА. Силезиядаги «Мястечко Шленске» рангли металлургия заводининг иккинчи навбат қурилиши ҳал қилувчи даврга кирди. Польша саноатининг мана шу гигант корхонасини қуришда ўнлаб лойиҳа-конструкторлик, бинокорлик ва монтаж ташкилотлари қатнашмоқда. Заводнинг иккинчи навбати ишга туширилиши билан у мамлакатда ишлаб чиқариладиган ҳамма рухнинг 80 процентини ва қалайнинг 45 процентини етказиб беради.

ЗАРБДОР МЕҲНАТ

● УЛАН-БАТОР. Жун тозаловчи Монголия ишлаб чиқариш бирлашмасининг 40 дан ортиқ буюмларига давлат белгиси ва сифат олтин медали берилди. «Сифат ва самарадорлик» шиори остидаги оммавий ҳаракат меҳнат активлигини кучайтиришда, шу бирлашмада янги ижодий ташаббусларнинг келиб чиқишида муҳим омил бўлди. Бирлашма илғорларидан 600 дан ортиқ киши шахсий беш йиллик планларини муддатидан илгари бажарди. Кейинги вақтларда жорий этилган янгиликлар ва рационализаторлик таклифларидан 4 миллион тугрик иқтисодий самара олинди.

(ТАСС).

ОБЪЕКТИВДА— КИПР РЕСПУБЛИКАСИ

Кипр халқи неча ўз миллий байрами — мустақиллик кунини кенг нишонлади. Суратда: мамлакат пойтахти — Никозия шаҳрининг марказий қисми. А. Савин фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ИШГА ТУШИРИШГА ШАЙ ҚИЛИБ ҚЎЙИЛДИ

БЕРЛИН. Хетштатддаги рангли металлар прокат заводи коллективининг руҳи баланд. Бу ерда совет инженерлари яратган мис сим тортадиган янги агрегат ишга туширишга тайёр қилиб қўйилди. Нодир технология илгари анъана бўлиб қолган тўрт ишлаб чиқариш циклини чеклаб ўтиш имконини беради. Шу система лойиҳадаги қувватга эришгандан кейин корхонада ишлаб чиқариладиган маҳсулот ҳажмини қарийб 25 процент кўпайтиради.

ИКП РАҲБАРЛИГИНИНГ МАЖЛИСИ

РИМ. Бу ерда Италия Коммунистик партияси раҳбарлигининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда бир қанча халқаро ва ички сиёсий масалалар кўриб чиқилди.

ИКП раҳбарлиги мамлакатдаги ички аҳволни анализ қилиб, экономика ҳозирги вақтда инфляциянинг ўсиши, капитал маблағлар ҳажмининг камайиши, экспорт соҳасида истиқболнинг ёмонлиги билан характерланади, деб уқтириб ўтди. Пул ҳар йили ўрта ҳисобда 15 процентдан кўп миқдорда қадрсизланмоқда. ИКП раҳбарлиги ҳозирги Италия ҳукуматининг иқтисодий сиёсатини танқид қилиб, уни пулнинг қадрсизланиши ва нарх-навонинг ўсиши билан, уй-жой танглиги билан курашиш юзасидан самарали чоралар кўришга, соғлиқни сақлаш ва социал таъминот системасини яхшилашга даъват этади.

ТУРКИЯ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ МАКТУБИ

АНҚАРА. Туркия республикасининг президенти Ф. Корутурк халққа йўллаган мактубида экстремистларнинг террорчилик ҳаракатини кескин қоралади.

Президент шундай ҳаракатларни қилаётган давлат душманлари демократияга, республиканинг бутунлигига қасд қилаётганликларини, турк гражданлари ўртасида давлат ҳокимиятининг самарадорлигига ишончсизлик туғдиришга уринаётганликларини уқтириб ўтди. Режим душманлари мажлисга қисман бўладиган сайловни барбод бериш ниятида эканликларини уқтириб ўтиб, бундай уринишларга барҳам берилади, деб таъкидлади.

ЯНГИ МУСТАМЛАКАЧИЛИК ЙЎЛИДАН

Бангида кескин ички сиёсий вазият рўй бериши кўпдан буён кутилган эди. Марказий Африка империясининг ўтмишда Жазоир ва Вьетнамда француз мустамлакачи қўшинларининг прапоршчиги бўлиб хизмат қилган императори Бокасса уч миллионли аҳолиси бўлган бу мамлакатни ҳалокат ёқасига келтириб қўйди. Сарой аёнлари ўз ҳамёнидан бемалол пул олганидек давлат хазинасини ҳам таладилар. Ҳукумат муассасаларининг хизматчиларига неча ойлаб иш ҳақи тўланмади. Деҳқонларнинг маҳсулотига белгиланган нархлар шу қадар паст эдики, улар қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпроқ етиштиришга сира ҳам рағбатлантирмай, балки аксинча, деҳқонларни тобора кўп пахта ва ер ёнғоғи етиштиришга мажбур этар эди. Бокасса министрлари чет эл компанияларидан жуда кўп пора олиб, уларга катта ерларни концессияга топширардилар ва фойдали қазилмаларни ишга солиш ҳуқуқини берар эдилар. Француз фирмалари бу имкониятлардан жуда кенг фойдаландилар. Ана шу фирмалар мамлакат экономикасининг барча асосий тармоқларини, шу жумладан, уранга бой бўлган конларни ўз қўлига олган эдилар.

Халқнинг қаҳр-ғазаби шу йилнинг январь ойида, Бокасса ўз фуқаролари ҳисобига янада кўпроқ бойлик тўплашга аҳд қилиб, мактаб ўқувчиларини форма кийиб юришга мажбур этиш ҳақида фармойиш чиқарганидан кейин тағин ҳам қайнаб кетди. Бу форма жуда қимматга сотилар ва уни императорга қарашли фақат бир магазиндан сотиб олиш мумкин эди. Марказий Африка империясининг неча минглаб аҳолиси ошкора талончиликка қарши норозилик билдириб, кўчаларга чиқди. Мактаб ўқувчилари машғулотларга қатнамай қўйдилар.

Шундан кейин император армия билан полицияни уларга қарши сафарбар қилди. 280 бола қамоққа олиниб, турмага ташланди. Болаларнинг озгина қисмигина турмадан омон чиқди. Африка Бирлиги Ташкилоти юристларининг воқеадан хабардор бўлган комиссияси мактаб ўқувчиларини ваҳшиёна қийнаш ва ўлдиришда Бокасса шахсан иштирок қилганлигини аниқлади.

Париждаги муайян доиралар қотил император ўзларини беобрў қилибгина қолмай, халқ ҳаракатининг кенгайиб кетиши учун баҳона топилишига ҳам сабаб бўлишини ва халқ ғалаёнлари Франциянинг Африкадаги иқтисодий ва стратегик позицияларига қаттиқ зарба бериши мумкин эканлигини ҳис эта бошладилар. Шу боисдан Бокасса вужудга келтирган янги мустамлакачилик режимининг негизларига зарар етказмай, унинг ўзини бартараф қилиш пайига тушиб қолдилар. Париж матбуоти Бангидаги тўнтариш французларнинг бевосита иштироки билан планлаштирилганлигини ва француз десантчилари томонидан амалга оширилганлигини сир тутмаяпти. «Франция Марказий Африка Республикаси деган номни тиклаган бу мамлакатда амалга оширган интервенция жуда ҳам ошкора интервенциядан бошқа бир нарса эмас», — деб ёзади «Матэн» газетаси.

Шу сабабли диктаторнинг ағдариб ташланишидан халқ хурсанд бўлган эди. Аммо Франс Пресс агентлигининг Бангидаги мухбири эътироф қилишича, бу хурсандчилик Марказий Африка Республикаси шаҳар ва қишлоқларининг кўчаларида умидсизлик билан алмашинди. Мамлакатдаги кўп кишилар аввалги ҳукуматнинг кўп министрлари янги президент Д. Дако кабинетига киритилганлиги ва Бокасса режимининг жиноятлари учун айбдор бўлган баъзи арбобларнинг бемалол сайр қилиб юришларининг боиси нима эканлигини тушуна олмайдилар.

С. КУЛИК.
(ТАСС).

ХКП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ПЕКИН. (ТАСС). Пекин газеталарининг хабар қилишича, 25—28 сентябрь кунлари ХКП Марказий Комитетининг 4-пленуми бўлиб ўтган. Пленумда ХКП Марказий Комитетининг Раиси Хуа Гофэн нутқ сўзлади.

Пленум тўғрисидаги ахборотда унинг қатнашчилари ХХРнинг 30 йиллигига бағишланган докладни муҳокама қилиб, маъқуллаганликлари айтилади.

Пленум ХКП Марказий Комитетининг мамлакат қишлоқ хўжалигини жадал ривожлантиришнинг баъзи масалаларига доир қарорини маъқуллади.

Пленум ташкилий масалани кўриб чиқди. Бир неча киши ХКП Марказий Комитети составига янги аъзо қилиб олинди. Чжао Цзиян ва Пэн Чжэнь Марказий Комитет сиёсий бюросининг аъзолари қилиб сайландилар.

* * *

29 сентябрь куни Пекинда ХХРнинг 30 йиллигига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда ХКП Марказий Комитети Раисининг ўринбосари, Умумхитой халқ вакиллари мажлиси доимий комитетининг раиси Е Цзяньин доклад қилди.

ШТРАУС ҲОКИМИЯТГА ТАШЛАНМОҚДА

ГФРда навбатдаги парламент сайлови ўтказилишига бир йилдан сал кўпроқ вақт қолди. Сайлов олди кампаниясининг расмий равишда бошланишига ҳали вақт эрта бўлса ҳам, ҳозирнинг ўзидаёқ сайловга тайёргарлик ишлари қизғин тус олиб кетди. Партияларнинг қароргоҳларида сайлов программаларининг асосий моддалари белгилаб чиқилмоқда, сайлов олди курашининг стратегияси ва тактикаси ишланмоқда. Ниҳоят, бир-бирига қарама-қарши бўлиб турган икки лагерь: социал-демократик партия билан эркин демократик партиянинг ҳукмрон коалициясини ҳамда христиан-демократик иттифоқ билан унга ёндаш бўлиб Баварияда иш кўраётган христиан-социал иттифоқдан иборат оппозициячи буржуа-консерватив блокни жангга бошлайдиган канцлер лавозимига номзодлар муҳокама қилинмоқда.

Бу хусусда ҳукмрон коалициядаги ҳамма нарса равшан — ҳозирги федерал канцлер Гельмут Шмидт бўлажак сайловда шак-шубҳасиз раҳбар бўлиб қолиши аниқ бўлса, оппозициячи блокда кўп ойлардан бери раҳбарлик учун шиддатли кураш давом этмоқда. Яқинда бу кураш унчалик кутилмаган натижага олиб келди: христиан-социал иттифоқнинг раҳбари Франц-Йозеф Штраус ўз рақиблари устидан, шу жумладан христиан-демократик иттифоқ раиси Г. Коль устидан ҳам ғолиб чиқди.

Ғарбий Германиядаги сиёсий воқеаларнинг ривожини урушдан кейин кузатиб борган кишилар ўта ўнг унсурларнинг мана шу иштаҳаси зўр раҳбари ким эканлигини яхши биладилар. Унинг кўп шовқин-суронга сабаб бўлган сиёсий можароларини ҳам, унинг сайловларда Бонндаги ҳокимият тепасига чиқиб олиш учун буржуа-консерватив лагерга бош бўлиб олиш йўлида зўр бериб қилган уринишларини ҳам биладилар. Гарчи Штраус ўша йиллардa министр лавозимларини эгаллаган бўлса ҳам, аммо унинг Шаумбург саройининг соҳиби бўлиб олишдан иборат орзуси ҳеч рўёбга чиққани йўқ.

Мана, ниҳоят, «Ё ҳозир, ё ҳеч қачон!» деган шиор остида ҳаракат қилаётган 64 яшар шуҳратпараст сиёсатчи христиан-демократик иттифоқ билан христиан-социал иттифоқ блокидан канцлер лавозимига номзод қилиб кўрсатилишга муваффақ бўлди. Нечун шундай бўлди ва бунинг маъноси нима?

Аввало, шу нарса мутлақо равшанки, бу воқеа христиан-демократик иттифоқ билан христиан-социал иттифоқнинг ўнгга бурилганини, бу блокдаги мўътадил кучларнинг, ундаги мамлакатнинг ўзида ва дунёда содир бўлаётган воқеаларни инобатга олиб, блок программасини янгилаш истагида бўлган кучларнинг мағлубиятини билдиради. Шу билан бирга сиёсий обзорчилар тажрибали сиёсатдон бўлган Штраус бу кучларни оппозициячи блокнинг парчаланиши ва христиан-социал иттифоқ фаолиятини Бавариядан бошқа ўлкаларга ҳам ёйиш билан чўчитишга муваффақ бўлганлигини, бундай парчаланиш эса блокни 1980 йилги парламент сайловида муваффақият қозонишнинг ҳар қандай имкониятидан маҳрум қилиши мумкинлигини уқтириб ёзмоқдалар.

Аммо гап шунинг ўзидагина эмас. Ўнг буржуа партияларидан канцлер лавозимига Штрауснинг номзоди кўрсатилиши ГФРдаги йирик капиталнинг муайян доиралари «кучли шахс»га умид боғлаётганликларини ҳам билдиради, улар шу шахс ёрдамида ГФРнинг сиёсий ривожланиш ўқини ўнгга буриб юборишни, урушдан кейинги йигирма йил мобайнида мамлакатга ҳукмронлик қилган кучларни яна ҳокимият тепасига чиқариб қўйишни мўлжалламоқдалар. Штрауснинг ҳарбий-саноат комплекси одами эканлиги, бу комплекс христиан-социал иттифоқ раисининг маҳрига тушган Баварияда ўзига асосий уя қуриб олгани ҳеч кимга сир эмас. Бавариялик сиёсатчининг ҳарбий-саноат монополиялари билан алоқалари яхши маълум. У — мамлакатдаги энг катта авиация-ракета концерни «МББ»нинг қўшоғи бўлмиш «Дойчер аэробус» фирмаси правлениесининг президентидир.

Ҳарбий-саноат концернлари канцлер лавозимига ўз одамини чиқариб қўйганларидан кейин янгидан кўп миллиардли ҳарбий буюртмалар олишга, солиқ соҳасидаги янги имтиёзларга, меҳнаткашларнинг зиммасидаги мушкулликларни янада кучайтиришга ҳақли равишда умид қилмоқдалар. Бунда, чамаси Британия оролларида яқинда содир бўлган ва шу йилнинг май ойидаги парламент сайлови натижасида консерваторларнинг яна ҳокимият тепасига чиқиб олишига сабаб бўлган воқеалар уларга муайян даражада умид бахш этмоқда.

Бироқ, Ғарбий Германиянинг жами буржуазияси ёки ҳатто унинг кўп қисми христиан-демократик иттифоқ билан христиан-социал иттифоқнинг яна ҳокимият тепасига чиқишига тарафдор, деб ўйлаш мутлақо нотўғри бўлур эди. Буржуазиянинг реалистик фикрдаги қисми халқаро кескинлик юмшаб бораётган шароитда «совуқ уруш» ва мухолифлик сиёсатига қайтиш хатарли эканини тушунади, чунки шундай бўлса Ғарбий Германия халқаро майдонда яккаланиб қолиши хавфи, унинг мол сотиладиган кўпгина бозорлардан ҳамда хом ашё ва ёқилғи манбаларидан маҳрум бўлиши хавфи юзага келган бўлур эди. Айни вақтда ГФРнинг савдо-саноат доиралари кенг миқёсдаги халқаро ҳамкорлик, социалистик ва ривожланаётган мамлакатлар билан алоқаларнинг ривожланиши туфайли олиниши мумкин бўлган манфаатни ҳам яхши тушунадилар. Ўнг консерватив блокнинг ўтмишга қайтишни мўлжалловчи ташқи сиёсат йўли эса худди шу нарсани ваъда қилмаяпти.

Ғарбий Германия буржуазиясининг кўпгина доиралари Германия социал-демократик партияси билан эркин демократик партиянинг «социал-либерал» коалицияси ёрдамида меҳнат билан капитал ўртасидаги «социал тинчлик»ни сақлаб қолишга ва шу билан бирга касаба союзларни жиловлаб туришга ҳам умид боғламоқдалар. Улар ўнг кучларнинг ҳокимият тепасига чиқиши синфий курашнинг кескин кучайишига, касаба союзларининг активлашишига, мамлакатдаги сиёсий кучларнинг тарафма-тараф бўлиб кетишига олиб боради, деб ҳақли равишда хавотир олмоқдалар.

Аммо бу гап Штрауснинг ҳокимият тепасига чиқиб олиши учун ҳеч қандай имконияти йўқ, деган маънони берадими? Йўқ, бундай деб бўлмайди. Унинг орқасида анча нуфузли кучлар турибди. Бунинг устига улар ихтиёрида сайловчиларга таъсир ўтказишнинг қудратли воситалари, омманинг миясини чалғитиш воситалари бор. Масалан, оммавий матбуотни кўрсатиб ўтиш кифоя қилади. Шу матбуот тиражининг тўртдан уч қисми Штраус ва унинг тарафдорларини қўллаб-қувватловчи Шпрингернинг газета концерни қўлида жамланган. Штрауснинг ўзи эпчил сафсатабоз эканини ҳам назарда тутмоқ керак. Ҳозирнинг ўзидаёқ у ҳамма жойда турли-туман ваъдалар бериб юрибди ва айни вақтда мамлакатнинг иқтисодий қийинчиликларга дучор бўлганини рўкач қилиб, бунинг учун бутун айбни ҳозирги ҳукумат зиммасига юкламоқда.

Ниҳоят, шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, ҳукмрон коалициянинг ўзи ҳам баъзан ўз сиёсати билан христиан-демократик иттифоқ — христиан-социал иттифоқнинг сиёсати ўртасидаги тафовутни кўп ҳолларда йўққа чиқариб юбориб, шу тариқа Штрауснинг тегирмонига сув қуймоқда. Чунончи, христиан демократлар ҳам, ҳукмрон партияларнинг баъзи бир арбоблари ҳам «совет ҳарбий хавфи» тўғрисидаги уйдирмаларни тарқатмоқдалар, қурол-яроғларни кўпайтиришга даъват қилмоқдалар, Ғарбий Европада, шу жумладан ГФРда ҳам Американинг портловчи ядро қалпоқлари ўрнатилган «Европа стратегик» ракеталарини жойлаштиришни талаб қилмоқдалар. Бу ракеталар Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши қаратилганлиги маълум. Ишларнинг аҳволи шундай бўлгач, оддий сайловчининг ҳукмрон партиялар билан оппозициянинг сиёсатида қандай фарқ борлигини тушуниб олиши осон дейсизми?

Хўш, Штрауснинг ҳокимият тепасига чиқиб олишига тўсқинлик қилиш истагида бўлган соғлом фикрли кучлар қандай иш тутишмоқчи?

Ҳукмрон партияларга келганда, чамаси уларнинг сафларида ҳукуматнинг сиёсати билан оппозициянинг сиёсати ўртасидаги тафовутни аниқ белгилаб олиш, Штраус билан алоқани узиш зарурлиги тушунчаси кучайиб бормоқда. Сўл кучлар, шу жумладан коммунистик партия ишчилар синфининг бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилиши йўли билан, барча демократик кучларнинг биргаликдаги ғайрат-ҳаракатлари йўли билан Штраусни ва умуман ўнгга бурилишни тўхтатиб қолиш мумкин, деб ҳисобламоқдалар. Яқинда ГФРда ўнг кучларнинг нацист жиноятчиларни суд йўли билан жазолашни тўхтатишга эришиш борасидаги уринишлари барбод этилган вазият айни мана шу йўл билан вужудга келтирилди. Худди шу йўл орқали бундестагга бўладиган сайловда Штраусни четга чиқариб қўядиган вазиятни вужудга келтириш мумкин. Ҳозирнинг ўзидаёқ мамлакатнинг турли районларида бўлиб ўтаётган митингларда демократларнинг: «Штрауснинг йўли тўсилсин!», «Штраусни ўтказмаймиз!» деган шиори янграб эшитилмоқда.

В. СЕРОВ.
(ТАСС).

УСТОЗ ИБРАТИ

УНВОН МУБОРАК!

Кўп миллатли совет кинематографияси равнақига муносиб ҳисса қўшиб келаётган ҳурматли кинорежиссёримиз Йўлдош Аъзамовга «СССР халқ артисти» унвони берилиши маданий ҳаётимизда қувончли воқеадир.

Ўзбекистон кинематографиясининг шаклланиши, тараққиёти ва бугунги равнақида Йўлдош Аъзамовнинг ҳам таҳсинга лойиқ ҳиссаси бор. Ўз ижодини киноактёрликдан бошлаган санъаткор кейинчалик бир-биридан яхши фильмлар яратдики, халқимиз бу асарларни ҳамон ёдда тутади, қайта-қайта кўради ва эъзозлайди. Йўлдош аканинг «Қилич», «Гулбаҳор», «Орол балиқчилари», «Мафтунингман», «Ойдин саҳифа», «Фурқат», «Сайёд қўнғироғи», «Бешаласи Фарғонадан», «Жазирама сўқмоқлар», «Ўтган кунлар» фильмлари ана шундай кино асарлардандир.

Йўлдош Аъзамов тарихни яхши биладиган, айни вақтда ҳамиша замон билан ҳамнафас юрадиган, ниҳоятда халқчил кинорежиссёр. Шунинг учун ҳам унинг раҳбарлигида экранлаштирилган фильмларда тарих ва даврнинг ажойиб воқеалари, томошабинларни ватанпарварлик ва юксак инсонийлик руҳида тарбиялайдиган жасоратлар, курашлар, халқимизнинг ўзига хос урф-одатлари қизиқарли ҳикоя қилинади.

Атоқли кинорежиссёрларимиздек, Йўлдош Аъзамов ҳам ниҳоятда талабчан, меҳнаткаш. У ролларга актёр танлашдан тортиб, унинг кўнгилли ижросигача тиниб-тинчимайди. Керак бўлса ролларни бир сира ўзи ўйнаб ҳам кўрсатади. Шу боисдан бўлса керак, Йўлдош Аъзамов фильмларида қатнашган актёр ва актрисалар у кишидан фақат хурсанд бўлиб гапиришади. Айни вақтда «Йўлдош аканинг янги фильмида иштирок этсам», деган ниятда юришади.

Йўлдош ака меҳрибон, жонкуяр устоз. Бугунги кунда ўзбек киносанъатида муваффақиятли ишлаётган, оригинал фильмлари билан томошабинлар эътиборини тортиб келаётган бир қатор кинорежиссёрлар Йўлдош Аъзамовдан оқ йўл олган, илк машқларини бевосита у кишининг раҳбарлигида ниҳоясига етказган. Улар ҳозирда ҳам устоз кўрсатмалари, йўл-йўриқлари ва ёрдамидан баҳраманддирлар.

Йўлдош Аъзамовнинг ўтган йили яратилган «Одамлар ташвишида» бадиий фильми ҳам кинотанқидчилар ва томошабинлар томонидан илиқ кутиб олинди. Ажойиб замондошимиз — чинакам коммунист, тўғрироғи, район партия комитетининг биринчи секретари ҳақида сўз юритувчи бу картина мавзу эътибори билан ғоятда муҳим ҳамда ибратлидир. Йўлдош ака айни кунларда ўзининг навбатдаги фильми устида иш олиб бормоқда. Ишончимиз комилки, бу картина ҳам муваффақиятли экранлаштирилиб, киномаданиятимиздан муносиб ўрин олади.

Имкониятдан фойдаланиб, устоз санъаткор Йўлдош Аъзамовни юксак унвон билан табриклайман.

Шуҳрат АББОСОВ,
кинорежиссёр, Ўзбекистон ССР халқ артисти.

Суратда: СССР халқ артисти Йўлдош Аъзамов шогирдлари даврасида.
А. Тўраев фотоси.

СПОРТ

КУРАШ:

СОВРИНДОРЛАР

Тошкентдаги «Ёшлик» спорт аренасида бир неча кун мобайнида мухлислар қизғин беллашувларнинг шоҳиди бўлдилар. Бу ерда мамлакатимизнинг турли бурчакларидан ташриф буюрган самбочи ва дзю-дочи ёшлар СССР Ички ишлар министрлиги биринчилиги баҳсида ўзаро куч синашдилар. Шахсий ҳисобда тошкентлик Звягинцев ғолиблик супасининг юқори поғонасига кўтарилиб, кўксига олтин медаль тақди. Тошкентлик А. Долженко ҳам самбочилар билан беллашувда мусобақанинг кумуш медали совриндори бўлди. Яна бир вакилимиз В. Аникин бронза медалини қўлга киритди. Команда ҳисобида Тбилиси ва Ленинград самбочилари муваффақият қозондилар. Дзюдочилар ўртасида команда ҳисобида Ростов-Дон спортчилари бош совринни эгаллашди. Шахсий ҳисобда бухоролик К. Юсуповнинг олдига тушадигани бўлмади. Моҳир дзю-дочимиз олтин медалга сазовор бўлди.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТУПЛАР, ОЧКОЛАР

◆ **ҚЎЛ ТЎПИ.** Тошкент қишлоқ хўжалик институти спорт комплексида аёллар командалари ўртасида халқаро турнир поёнига етди. Мусобақада СССР ёшлар терма командаси биринчи ўринни эгаллади. Болгариялик меҳмонлар билан ўзбекистонлик қизлар иккинчи ва учинчи фахрли ўринларга кўтарилишди.

◆ **ХОККЕЙ.** Тошкентнинг «Бинокор» командаси чемпионат бошидаги учрашувларни ўз майдонида ўтказди. Бинокорчилар дастлабки учрашувда муваффақият қозониб, тўртта очко жамғарган эдилар. Минсклик динамочилар билан ўйинда хоккейчиларимиз сусткашликка йўл қўйдилар. Улар 2:3, 2:5 ҳисобида имкониятни бой бердилар. Энди бинокорчилар Москванинг «Локомотив» командаси меҳмони бўладилар.

◆ **ГИМНАСТИКА.** Олмаотада жисмоний тарбия институти командалари ўртасида мамлакат биринчилиги мусобақалари ўтказилди. 80 дан зиёд гимнастикачи иштирок этган бу мусобақада тошкентлик Н. Баурина ҳам иккинчи ўринни эгаллаб, ғолиблар сафидан жой олди.

◆ **ФУТБОЛ.** Олий лига командаларининг 26-тур ўйинлари ЦСКА — «Зенит» (1:1) учрашуви билан ниҳоясига етди. Иккинчи лига коллективлари эса мамлакат чемпионатининг 41-тур ўйинларини ўтказишди. Бешинчи зонада куч синашаётган республикамиз командалари яна етти тур учрашувидан кейин мусобақаларга якун ясайдилар. Ҳозирча Жиззахнинг «Бўстон» командаси биринчи лигага ўтиш учун асосий даъвогар бўлиб турибди. Жиззахлик футболчилар навбатдаги учрашувни «Наримановчи» командаси (3:1) билан ўтказиб, жами очколарини 60 тага етказдилар. «Шаҳрихончи» командаси 57 очко билан иккинчи ўринда бормоқда.

Гулистонлик Карим ота ҳам кексалик гаштини сураётганлардан бири. Отахон юз ёшни қоралаб қолган бўлса-да, ҳали тетик ва бардам. У 31 йил муқаддам ўғиллари Муҳиддин ва Абдуваҳоб Каримовлар билан Мирзачўлни гулистон қилишга ўз ҳиссасини қўшиш учун отланган эди. Карим ота ҳам янги ўзлаштирилган ерларда боғ-роғлар барпо этди. Боғларда дарахтлар нишона мева туккандa унинг оиласида еттита жон бўлса, ҳозир невара-чеваралар бўлиб жами 126 киши отахон атрофида парвона. Суратда: Карим ота неваралари билан.

В. Фтюрин фотоси.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

БЕНЗИН ЎРНИГА ВОДОРОД

Вақти келиб бензиннинг рақиби бўлиб қолиши мумкин бўлган водородни ўсимликдан олиш мумкин. Украина ССР Фанлар академияси ўсимлик физиологияси институтининг олимлари яратган ғалати бир теплица мана шу мақсад учун хизмат қилади. Бу ерда герметик ёпиқ шиша идишларга жойлаштирилган йўсинлар қуёш энергиясининг таъсирида газ чиқаради.

— Водород олиш проблемаси билан бирга, уни сақлаш вазифаси ҳам ҳал этилади, — деди лабораториянинг раҳбари Н. Бидзиля. — Украина ССР Фанлар академияси умумий ва ноорганик химия институтининг ходимлари билан биргаликда босилган дастлабки қадамлар водород билан металлни химиявий «боғлаш» ғоясини кўрсатди. Шу тақлидда олинган гидридлар соф водородга ўхшаб портламайди. Бундан ташқари газни пухта сақлаш имкони вужудга келади. Металл билан водород бирикмасининг бир куб дециметри автомобилнинг 400—500 километр юришига кифоя қилди. «Ёнилғи қуйиш» жуда соддалашади. Станцияда ҳайдовчи талон топшириб чоғроқ бир металл пластинкани олади. Мана шу пластинкани моторнинг махсус бўлмасига қуйиш билан, машинани юргизиб юбораверишмумкин. Пластинка исиши биланоқ водород чиқара бошлайди.

Олимлар бу ғоянинг амалга оширилишидан шубҳа қилмаётирлар. Унда энг муҳими, водород билан осонгина реакцияга кириша оладиган металлни топишдир. Шунда водород ютувчи пластинкаларни газ чиқарувчи йўсинлар ўсадиган ховузлар устига ўрнатиш мумкин бўлур эди. (ТАСС).

ШАҲАР ХЎЖАЛИГИ

ҚИШ ТАШВИШЛАРИ

Наманган — Ўрта Осиёдаги энг қадимий, гўзал шаҳарлардан. Бу ерда машинасозлик, ёғ-мой, пахта тозалаш заводлари, йирик тўқимачилик комбинатлари, бир қанча қурилиш-монтаж ҳамда транспорт ташкилотлари ишлаб турибди. Шаҳар ҳозирги кунда ҳам энига, ҳам бўйига ўсяпти. Унинг уй-жой фонди тобора ортиб бормоқда.

...Ёз ўтиб, қиш яқинлашяпти. Шаҳар хўжалиги бу мавсумга қандай тайёргарлик кўрмоқда? Иситиш қозонлари, газ, сув, электр, уй-жой ремонти, коммунал хизмати тармоқларининг аҳволи қандай?

Гапнинг сираси шуки, шаҳар аҳолиси ҳар йили қиш келса юраги безиллаб туради. Айниқса, ўтган қишда катта қийинчиликлар туғилди. Кўп қаватли коммунал уйларда батареялар яхши исимади. Газ босими камайиб кетди. Ўтин-кўмир етишмади. Баланд уйларга сув чиқаришда катта қийинчилик рўй берди. Бунинг устига эрта баҳорда содир бўлган кучли шамол, жаладан кейин шаҳар хўжалигининг электр линиялари, транспорт ва алоқа тармоқлари издан чиқди. Қишга тайёргарлик пухта-пишиқ эмаслиги ошкор бўлиб қолди ва Тошкент, Фарғона, Андижондан ёрдамчи кучлар чақиришга тўғри келди.

Агар қишга пухта тайёргарлик кўрилмаса, бу йил ҳам бултурги қийинчиликлар такрорланади. Шунга кўра партия, совет ташкилотлари қишга тайёргарлик юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқдилар. Шаҳар Совети ижроия комитети қошида махсус комиссия тузилди. Белгиланган тадбирларда барча коммунал-инженерлик иншоотлари, саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа корхоналари, уй-жойлар совуқ тушгунча сифатли ремонт қилиб тугалланиши керак. Бу ишда бир қанча қурилиш-монтаж ташкилотлари, коммунал, маданий-маиший хизмат коллективлари, уй-жой бошқармалари, маҳалла комитетлари ва ўнлаб халқ депутатлари группалари фаолият кўрсатмоқдалар. Қишга ҳозирлик ишларига 1 миллион сўмдан ортиқ маблағ ажратилган. Бу 1979 йилдагидан қарийб 200 минг сўм кўпдир.

Шаҳар уй-жой бошқармасининг бошлиғи Р. Усмонов қишга тайёргарлик ҳақида гапириб шундай деди:

— Уй-жойларнинг ремонти билан Зокиржон Нажмиддинов раҳбарлик қилаётган ремонт-қурилиш участкаси шуғулланяпти. Ташкилотда 120 киши бор. Улар 162 уйни жорий, 44 уйни капитал ремонтдан чиқаришлари керак. Иш ҳажмининг катталиги рақамлардан шундоқ кўриниб турибди. Бунинг устига тахта, шифер, цемент, бетон, карбит сингари қурилиш материаллари етишмаяпти. Республика Коммунал хўжалиги министрлигидан диаметри 15—52 миллиметргача бўлган трубалардан 35—40 тонна ўрнига атиги 3 тонна юборилди. 500 килограмм ўрнига 330 килограмм карбит олинди...

Бу гаплардан уй-жойларнинг қишга қандай ҳозирланаётгани аниқ-равшан. Ремонт ишлари суст ва сифатсиз олиб борилаётир. Саноат корхоналари, транспорт ташкилотлари, мактаб ва мактабгача болалар муассасаларида ҳам қишга тайёргарлик яхши эмас.

Характерли бир мисол. Наманган холодильник комбинати қурилганда 112-механизациялашган кўчма колонна инженери А. Абдужабборовнинг рационализаторлик таклифи билан қозонхона қурилиши қисқартириб юборилган эди. Шундан кейин у 10-қурилиш трестининг бош инженери лавозимига кўтарилди ва тадбиркор «рационализаторлар» 4140 сўм мукофот пулини бўлашиб олдилар. Эндиликда иссиқ сув, буғ етишмаганидан комбинат катта зарар кўряпти. Ана шу нуқсонни шу йил 1 сентябргача бартараф этиш юзасидан берилган топшириқлар бажарилмади.

Кези келганда шуни айтиб ўтиш керакки, шаҳардаги қурилиш ташкилотлари янги уй-жойларни нуқсонлар билан фойдаланишга топширишга ўрганиб қолишган. Чунончи, 3-микрорайондаги 22-уй атиги 24 та нуқсон билан, 2-уй 22 та нуқсон билан фойдаланишга берилди. Буларнинг ҳаммаси ортиқча сарф-харажатларга, қурилиш-ремонт ишлари ҳажмининг кўпайишига сабаб бўляпти...

Наманганда кўп қаватли ва коммунал уй-жойлар кейинги ўн йилликда бир неча баравар кўпайди. Уй-жой фондидан самарали фойдаланиш, уни авайлаб-асрашга катта эътибор бериляпти. Бир қанча ЖЭКлар, маҳалла комитетлари ўртасида «Намунали сақланаётган уй-жой биноси» деган ном учун кенг кўламда социалистик мусобақа олиб борилмоқда. Шаҳарда янги ташкил этилган Совет райони меҳнаткашлари бу ҳаракатда айниқса фаоллик кўрсатмоқдалар. Райондаги уй-жойларда техник-назоратчилар, халқ депутатлари группалари мунтазам ишлаб турибди. Натижада қурилганига 10—15 йилдан ошаётган биноларнинг 60—70 проценти капитал ремонтсиз сақланмоқда. Уй-жой, коммунал-хўжалик бошқармаларида ҳар бир бинонинг титул рўйхати, техник паспорти, техника назорати журнали ташкил этилган. Лекин бу хайрли иш барча маҳалла комитетлари ва ЖЭКларда намунали йўлга қўйилган деб бўлмайди. Шаҳарда уйларини ремонт қилдириш учун узоқ вақт навбатда турганлар кўп. Уларнинг сўровларига эътиборсизлик билан қаралаётгани туфайли юқори партия, совет ташкилотларига ҳақли шикоятлар тушмоқда. Чунончи, Шчорс кўчасидаги 6-уй 1935 йилдан бери ремонт қилинмаган. Уй эгаси 3 йилдан буён ремонт учун навбат кутди. Охири у юқори ташкилотларга мурожаат қилишга мажбур бўлди. Унинг уйи бор-йўғи уч кунда ремонт қилиб берилди.

Шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Р. Мирзаев билан ҳам учрашдик. У кишининг вақти зиқ эди. Қишга тайёргарлик ҳақида гап борганда, шкафдаги семиз папкалардан бирини олиб стол устига қўйди-да, деди:

— Ҳамма тадбирларимиз, қилинаётган ишларимиз шу папкада жамланган. Марҳамат, танишиб чиқишингиз мумкин...

Папкадаги ҳужжатлар, протокол ва справкалар билан танишамиз: «Шаҳардаги 29 та қозонхона жорий, 1 та «марказий» қозонхона капитал ремонтдан чиқарилади. 15-, 16-, 40-мактабларнинг қозонхоналари газлаштирилади. 32-, 39-болалар боғчалари биноси ремонт қилинади...» Жойларда бўлиб, ҳақиқий аҳвол кўздан кечирилганда тадбирлардаги бу ишларнинг талай қисми бажарилмагани аниқланди. Шаҳарга 49,1 минг тонна ўрнига 36 минг тонна кўмир келтирилган. 2 минг кубометр ўрнига 1340 кубометр ўтин тайёрланган холос. Шаҳар коммунал-хўжалик бўлимида қиш мавсумига 200 тонна қум, 5 тонна қипиқ, 5 тонна туз, 100 та белкурак тайёрлаб қўйилган. Бу рақамларни яна давом эттириш мумкин эди. Аммо, қилинган ишлардан кўра бажариладиган юмушларнинг кўплиги кўз олдимизда яққол гавдаланди.

Шаҳарнинг сув таъминоти бир неча йилдан буён муаммо бўлиб келяпти. Жийдакапа — Наманган водоводининг қуввати етишмаяпти. У Норин дарёсидан ҳар суткада ўртача 85 минг кубометр сув олади. «Курашхона» сув ҳавзасидан 35 минг кубометр сув олинмоқда. Шаҳар аҳолисининг эҳтиёжини қондириш учун кунига камида 260 минг кубометр сув керак. Бундан 25—30 йил муқаддам бунёд этилган сув иншоотлари эндиликда талабга жавоб бермаяпти. Бу йил «Курашхона»да яна 10 минг кубометр сув элтадиган ҳовуз қурилиши тугалланиши керак эди. Афсуски, 10-қурилиш тресті қурувчиларининг айби билан бу иш охирига етказилмай турипти. Янги бунёд этилаётган уй-жой массивлари, саноат корхоналарини сув билан таъминлаш масаласини ҳал этиш вақти келди. Шуни ҳисобга олиб Жийдакапа — Наманган водоводининг иккинчи навбатини қуриш ёки янги қудратли Учқўрғон — Наманган водоводини барпо этишни ҳаёт тақозо этмоқда.

Бу ташвишлар бугун туғилгани йўқ. Улар ҳар йили такрорланмоқда. Йиғилиш ва мажлисларда, протоколларда қайд қилинаётир. Шундай экан, бу ҳақда жиддийроқ ўйлаб кўришга тўғри келади.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ва эълонлар

ТОШКЕНТ ШАҲРИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ШАҲАРЛАРАРО АВТОМАТ ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИГА ҚЎШИМЧА РАВИШДА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИНИНГ РАЙОН МАРКАЗЛАРИ ҲАМ УЛАНДИ. УЛАРГА СУТКАНИНГ ИСТАЛГАН ПАЙТИДА ТЕЛЕФОН ҚИЛИШ МУМКИН:

Район марказлари	Район марказининг коди	Чақирилаётган абонент телефони
Оҳангарон	2640	XXXX
Бўка	257	35XXX
Ғазалкент	274	21XXX
Солдатское	256	72XXX
Чиноз	259	21XXX
Янгибозор	298	91XXX

Эслатма: «Х» белгилари абонент телефони номери рақамларини билдиради.

Эътиборингизни шунга қаратамизки, Бўка, Ғазалкент, Солдатское, Чиноз, Янгибозор район марказларида абонент телефони номерлари уч белгиликдан беш белгиликка ўзгарди, яъни шу жойлардаги уч рақамли телефон номери олдидан қуйидаги рақамлар қўшиб терилади:

БУКА — «35» рақами.
ҒАЗАЛКЕНТ ва ЧИНОЗ — — «21» рақами.
СОЛДАТСКОЕ — «72» рақами.
ЯНГИБОЗОР — «91» рақами.

Масалан: Бўкадаги «318» номерга телефон қилиш учун 8-257-35-318 рақамларини териш керак.

Оҳангарон билан телефон алоқасидан фойдаланмоқчи бўлганлар шуни эсда тутишлари лозим:

— шаҳар телефон шохобчалари «2» билан бошланувчи тўрт белгили номерга;

— Идора АТС абонентлари уч белгили номерга эгадир,

— цемент-шифер комбинати АТСига уланиш учун уч белгили телефон номери олдидан «7» рақамини теринг,

— Қурилиш пластмассалари комбинатига уланиш учун уч белгили телефон номери олдидан «6» рақамини;

— «Сантехлит» заводи АТСига уланиш учун уч белгили телефон номери олдидан «5» рақамини териш керак.

Масалан: қурилиш пластмассалари комбинатининг «326» номерига телефон қилиш учун 8-26406326 рақамини териш керак.

РЕСПУБЛИКА ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
С. В. СТАРОДУБЦЕВ НОМИДАГИ ФИЗИКА-ТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лаборатория мудири: плёнкали ярим ўтказгичлар;

ярим ўтказгичлар ва диэлектриклар, қаттиқ жисмлар физикаси ихтисослари бўйича **катта ва кичик илмий ходимлар;**

атом ядроси ва элементар заррачалар физикаси ихтисоси бўйича **кичик илмий ходим.**

КОНКУРС МУДДАТИ — 22 ОКТЯБРГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, Тимирязев кўчаси, 2«б»-уй.

●

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
кафедралар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: сиёсий иқтисод (профессор ёки доцент), психология, жисмоний тарбия, чет тиллари (махсус курсларга), француз тили грамматикаси (доцентлар, фан кандидатлари), испан тили (фан кандидати);

кафедра доцентлари: диалектик материализм (кечки ва сиртқи факультетларининг марксизм-ленинизм кафедрасига), СССР тарихи ва жамиятшунослик, Совет давлат ҳуқуқи (фан кандидати, доцентлар), методика кафедрасининг катта ўқитувчилари (фан кандидати);

кафедра ўқитувчилари: физкультура ва спорт, рус тили ва адабиёти, чет тилларини ўқитиш методикаси (2 ўрин).

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Адрес: Тошкент—115, Муқимий кўчаси, 104-уй, кадрлар бўлими.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 2/X да **Тоҳир ва Зуҳра**, 3/X да **Князь Игорь.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/X да **Томоша давом этади.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 3/X да **Паранжи сирлари.**

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
ПОЛИМЕРЛАР ХИМИЯСИ БЎЛИМИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

юқори молекулали бирикмалар химияси бўйича **катта илмий ходимлар** (2 ўрин, фан кандидатлари);

юқори молекулали бирикмалар химияси бўйича **стажер-тадқиқотчи.**

КОНКУРС МУДДАТИ —ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: 700047, Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 74-уй.

Ўзбек Совет Энциклопедияси Бош редакцияси коллективи СССР Журналистлар союзининг аъзоси, энциклопедик луғат редакциясининг мудири Э. Зокировга онаси

Қумри АКРАМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Узгипросельхоз» институти коллективи генплан бўлими бошлиғи А. И. Иноятовга отаси

Иноят УБАЙДУЛЛАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — М. Горький. Чорбоғчилар. Фильм-спектакль. 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.05 — Рус тили. 16.35 — Бил ва уддала. 17.20 — В. Моцарт. Скрипка ва фортепьяно ижроси учун соната. 17.45 — Кинопрограмма. 18.30 — Қўл тўпи бўйича СССР чемпионати. 19.00 — Қувноқ ноталар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан оламида. 20.00 — Халқ ижодиёти. 20.45 — Хитой: бой берилган ғалабалар. Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи А. Каверзнев олиб боради. 21.30 — Время. 22.05 — Қўшиқ бизга ҳамиша ҳамроҳ. 22.45 — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Қўғирчоқ фильм. 11.40 — Виталий Бианки, фильм. 12.30—Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 13.00 — Сандон ёки болға. Бадиий фильм, 2-серия. 18.20 — Мультфильм. 18.25 — Санъат ғунчалари. 19.00— Турмуш ва маданият. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Озарбайжон халқ ёзувчиси Мирза Ибрагимов. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ёш овозлар. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Романтика театри. 23.20 — Ҳужжатли фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.40— Болалар учун фильмлар. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Реклама. 21.00 — Ҳужжатли фильм.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Лирик концерт. 9.30 — Замонавий қўшиқлар. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.40 — Эстрада концерти. 14.00 —Давлатга кўплаб ингичка толали пахта етказиб берайлик. 18.50 — Ёшлик. 19.45 — Малика Раҳимова куйлайди. 20.25 — Янги музикали ёзувлар. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Ўзбек совет адабиёти радиоантологияси. 21.30 —Пахтакорлар учун эшиттириш ва концерт. 22.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 23.20 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана. Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-26, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-18, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станцияси навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02192. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Е. — 226.